

V L A A M S   P A R L E M E N T

Zitting 1997-1998

13 oktober 1997

ONTWERP VAN DECREET

**houdende bepalingen inzake kas-, schuld- en waarborgbeheer
van de Vlaamse Gemeenschap**

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Krachtens artikel 49 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten kregen de gemeenschappen en gewesten een zekere autonomie inzake financiering.

Teneinde een adequaat kas- en schuldbeheer op te bouwen werden in diverse decreten houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap, of houdende bepalingen tot begeleiding van juistgenoemde decreten, of houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap gedurende de begrotingsjaren 1991 tot en met 1997 reglementaire bepalingen opgenomen. Vele van deze bepalingen hadden/hebben een begrotings-technisch karakter.

Gedurende deze jaren werd het beheer van de Vlaamse schuld bovendien steeds actiever en gesofisticeerder. Nieuwe financieringsvormen en beheerstechnieken werden op de markt ontwikkeld en vinden hun toepassing binnen het Vlaamse schuldbeheer. Als gevolg hiervan dienden steeds nieuwe machtigingen aan de Vlaamse regering verstrekt te worden om deze nieuwe vormen van beheer te kunnen hanteren.

Er blijkt nu een nood te bestaan om een kader en krijtlijnen te bepalen binnen dewelke de Vlaamse Gemeenschap haar schuld kan beheren, dit in harmonie met de bestaande regelgeving.

Het voorliggend ontwerp heeft de betrachting deze nood in te vullen.

Bovendien heeft onderhavig ontwerp van decreet ook een dubbele toekomstbetrachting.

1° Enerzijds wil dit ontwerp het mogelijk maken dat vlot op nieuwe marktomstandigheden en/of technieken kan ingespeeld worden. Zowel zuiver technische als inhoudelijk vernieuwende operaties zouden mogelijk moeten gemaakt worden in dit domein waar uitstel van beslissing onvermijdelijk centen kost.

Er werd dan ook naar gestreefd de Vlaamse regering een ruime autonomie te bieden, er evenwel over wakend dat het Vlaams Parlement voldoende geïnformeerd blijft en dat voldoende garanties bestaan dat de geschetste krijtlijnen niet overschreden worden.

2° Anderzijds is het de bedoeling via dit decreet de inmiddels verworven zeer goede kredietwaardigheid van de Vlaamse Gemeenschap/het Vlaamse Gewest (cfr. Aa+rating van Standard & Poors, Aa2 van Moody's) ten volle te benutten. Het rentemarge-besparend effect hiervan zou inderdaad niet langer moeten beperkt blijven tot de entiteit "Vlaamse Gemeenschap/Vlaamse Gewest" zelf, maar zou verder uitgespeeld kunnen worden ten voordele van functioneel gedecentraliseerde diensten (zoals o.m. de Vlaamse openbare instellingen).

Het voorstel van decreet houdt in ruime mate rekening met alle bemerkingen van de Raad van State.

Hierdoor verloren twee voor-ontwerp bepalingen (vroeger artikel 7 en vroeger artikel 13) hun essentie, zodat zij in het voorliggend ontwerp geschrapt werden.

ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

HOOFDSTUK I

Inleiding en definities

Artikel 1

Gezien de specifieke eigenheid van het decreet, waarbij zowel gemeenschaps- als gewestmateries geregeld worden, hebben de bepalingen in dit decreet betrekking op beide aangelegenheden.

Artikel 2

Dit artikel werd ingelast voor een goede notie van in het decreet gehanteerde begrippen.

1° Onder directe schuld wordt verstaan de leningen aangegaan door de Vlaamse Gemeenschap op korte, middellange en lange termijn ter financiering van haar tekorten, uitgezonderd de kastoestand.

Bovendien wordt hieronder ook begrepen andere schuld, die door de Vlaamse Gemeenschap contractueel werd overgenomen (en gebeurlijk bij decreet werd toegevoegd aan de directe schuld van de Vlaamse Gemeenschap). Het betreft tot op heden de schulden van de N.V. Ardifin (ARGO-

DIGO-financiering), de leningen aangaan ter pre- en herfinanciering van bouw-, koop- en saneringspremies (huisvesting) en de consortiumlening d.d. 16 juli 1987 tussen het voormalige FNSV en een bankenconsortium.

Ook de leningen ter herfinanciering van voormelde leningen vallen onder de noemer directe schuld.

(Pro memorie : de rente- en kapitaalslasten van deze schuld staan ingeschreven onder programma 24.4 van de uitgavenbegroting.)

2° Onder indirecte schuld dient verstaan te worden alle andere schulden waarvan het geheel van de rente- en kapitaalslasten ten laste van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap zijn. Het betreft hier o.a. de schulden van de lagere overheden (hiervoor wordt eveneens het begrip 'ondergeschikte besturen' gebruikt) aangaan in het kader van het KB van 22 oktober 1959 tot wijziging van het besluit van de Regent van 2 juli 1949 betreffende de staats tussenkomst inzake toelagen voor het uitvoeren van werken door de provincies, gemeenten, verenigingen van gemeenten, commissies van openbare onderstand, kerkfabrieken en vereniging van polders of van wateringen, alsook de schulden van universiteiten (academische sector) aangaan in het kader van de wet van 2 augustus 1960 betreffende de tussenkomst van de Staat in de financiering van de vrije universiteiten en van diverse inrichtingen voor hoger onderwijs en voor wetenschappelijk onderzoek (diverse malen gewijzigd).

Hieronder valt eveneens het Vlaams aandeel in de schulden van het Amortisatiefonds voor de leningen der Sociale Huisvesting (ALESH). Het wordt afzonderlijk vermeld gezien de rente- en kapitaalslasten slechts deels ten laste van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap komen ; het andere gedeelte wordt door de erkende kredietvennootschappen of de individuele ontleners gedragen.

Voor het begrip indirecte schuld in dit decreet wordt de totaliteit van het Vlaamse aandeel (Vlaamse Gewest + derden) opgenomen.

(Pro memorie : de rente- en kapitaalslasten van deze schuld staan ingeschreven onder programma 24.8 van de uitgavenbegroting.)

3° Gewaarborgde schuld : het geheel van schulden van specifieke derden (met name deze opgesomd in het decreet), waarvan een gedeelte of het geheel van het uitstaand kapitaal gewaarborgd wordt door de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest.

Het is niet de bedoeling van dit decreet elke huidige of toekomstige vorm van waarborgverlening te regelen. Enkel de waarborgen voor de schulden van publiekrechtelijke rechtspersonen, opgericht bij of krachtens een wet of een decreet, en die ressorteren onder de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest, en van ondergeschikte besturen worden in dit decreet gereguleerd. De waarborgverlening zelf kan geschieden bij wijze van waarborgverklaring (i.e. uitdrukkelijk, specifiek) of via een contractuele verbintenis (bijvoorbeeld : de verbintenis om verliezen bij te passen).

De indirecte schuld, in sé ook gewaarborgd, wordt in dit decreet apart gedefinieerd en bijgevolg hier niet opgenomen.

4° Schuld in vreemde deviezen : schuld uitgegeven in andere munt dan de eenheidsmunt die van toepassing is in België. Hiermee wordt meteen de integratie van België in de EMU en het gebruik van de EURO opgevangen.

5° Renterisico is de onzekerheid betreffende de toekomstige kostprijs van een schuldportefeuille ; deze kostprijs is afhankelijk van de schommelingen die kunnen optreden in de rentevoeten die van toepassing zullen zijn op bestaande en toekomstige financieringen. Zo heerst onzekerheid omtrent de rentevoet van een 5-jarige lening gebaseerd op de 6-maands BIBOR. Om de 6 maanden dient deze rentevoet vastgesteld te worden. Als men de eerste rentevoetvaststelling als zeker beschouwt, houdt deze lening 9 onzekerheden in omtrent de toepasselijke rentevoet. Eenzelfde onzekerheid (of risico) bestaat bij een lening tegen vaste rente (bv. 5-jarige OLO als referte) die op eindvervaldag komt ; er heerst immers onzekerheid omtrent de rentevoet waartegen de herfinancieringslening zal kunnen aangaan worden.

6° Wisselkoersrisico is de onzekerheid betreffende de waarde-evolutie, uitgedrukt in de eenheidsmunt die van toepassing is in België, van een schuldportefeuille in vreemde deviezen ; deze evolutie is afhankelijk van de fluctuaties die kunnen optreden in de wisselkoersen.

7° Indekkingsproducten worden in dit decreet begrepen als financiële producten of contracten, die conform de algemene doelstellingen van dit decreet zoals bepaald in hoofdstuk II, erop gericht zijn zich in te dekken tegen rente- en/of wisselkoersrisico's.

Hieronder zijn bijvoorbeeld begrepen :

renteswaps (waarbij vlottende rente geruild wordt tegen vaste rente of omgekeerd) ;

- currency swaps (waarbij de geldstromen in een bepaalde munt geruild wordt tegen een geldstroom in een andere munt) ;
- cross currency swap : dit is de combinatie van beide voorgaande ;
- forward rate agreements en futures waarbij men momenteel reeds het niveau van een in de toekomst van toepassing zijnde rentevoet vastlegt ;
- opties : verzekeringsinstrumenten tegen renten/of wisselkoersfluctuaties.

Belangrijk is dat deze producten een onderliggende financiering hebben indien zij gebruikt worden als indekking (hedging), wat – voor de toepassing van dit decreet – bij trading niet het geval is.

8° Optionele constructies : indekkingsverrichtingen waarbij de verkoper aan de koper het recht geeft om een overeengekomen kwantiteit van een financieel instrument te kopen of te verkopen tegen een overeengekomen uitoefenprijs tot op of op een overeengekomen datum in de toekomst worden in dit decreet optionele constructies genoemd. Het is hierbij irrelevant of de koper hiervoor al dan niet een premie betaalt. De te betalen premie kan immers perfect verwerkt zitten in de globale financiële constructie of volledig gecompenseerd worden met te ontvangen premies.

9° Speculatieve activiteiten zijn te begrijpen als : activiteiten die niet in overeenstemming zijn met de doelstellingen bepaald in artikel 4 van dit decreet.

Hieronder vallen eveneens tradingactiviteiten, zijnde activiteiten waarbij financiële producten en/of contracten worden verhandeld met winstbejag als enig doel, en zonder enige onderliggende financiering.

Hieronder is bijvoorbeeld begrepen : het kopen van een rente-future enkel met de bedoeling deze nadien duurder te verkopen. Hierbij is het duidelijk dat dit niet geschiedt om een onderliggende financiering of de rentevoet in te dekken, maar zuiver om winst te maken.

10° Kastoestand : de som van de dagelijkse saldi van alle zichtrekeningen op naam van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, onverminderd het bepaalde in artikel 3.

In zoverre deze som positief is spreekt men van een kasoverschot ; is deze som negatief, dan is er sprake van een kastekort.

11° Rentelasten worden begrepen in dit decreet als de netto financiële lasten met inbegrip van de kosten en de baten met betrekking tot de kastoestand en met betrekking tot indekkingsproducten. Indien inderdaad een afweging dient te geschieden tussen minimaal risico en minimale rentelast, dan dient dit begrip begrepen te worden als all-in kost, inclusief alle kosten (maar na aftrek van de baten) verbonden aan producten die dit risico wensen in te dekken.

Voor de definiëring van de netto financiële lasten dient ook rekening gehouden te worden met de opbrengsten uit het autonome kasbeheer.

12° Effectisering : de techniek waarbij de houder van de schuldvordering over de mogelijkheid beschikt om deze aan derden al dan niet onder de vorm van effecten over te dragen. Effectisering kan gebruikt worden als financieringstechniek of als herfinancieringstechniek.

In het eerste geval worden financiële middelen aangetrokken door zelf effecten uit te geven i.p.v. zich te wenden tot de traditionele bankkredieten.

In het tweede geval wordt effectisering toegepast als techniek door kredietinstellingen waarbij leningen omgezet worden in verhandelbare effecten.

Artikel 3

Met de suggestie van de Raad van State om één-duidige criteria voor te stellen voor de bepaling van de rekeningen, die onttrokken worden aan de kastoestand werd volledig ingegaan. Anderzijds wenste de Raad van State ook één-duidige criteria voor de bepaling van de rekeningen, die desgevallend aan de kastoestand zouden worden toegevoegd. Reeds in het verleden had het Rekenhof terecht opgemerkt dat deze toevoegingen veeleer op pragmatische basis geschieden. Teneinde een één-duidige toestand te creëren, is het wenselijker de huidige, pragmatische gegroeide toestand niet te bestendigen, en wordt de mogelijkheid om rekeningen toe te voegen aan de kastoestand geschrapt.

De Vlaamse regering kan rekeningen aanduiden die supplementair onttrokken worden aan de kastoestand zoals beschreven in artikel 2, 10°. Hierbij geldt als criterium dat rekeningen waarop uit-

sluitend derden-gelden worden beheerd dienen onttrokken te worden. In de praktijk zouden immers een aantal rekeningen, die op naam van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap staan, niet beheerd kunnen worden door de administratie.

HOOFDSTUK II

Doelstellingen en beperkingen.

Artikel 4

Dit artikel vormt de kern van het decreet. Het stelt in paragraaf 1 een aantal doelstellingen en beperkingen voorop waarbinnen de Vlaamse regering haar thesaurie en haar schulden dient te beheren.

1° Er dient een evenwicht te worden nagestreefd tussen minimale rentelasten (lees ook : minimale kost) en minimaal renterisico (lees ook : maximale zekerheid).

Teneinde deze algemene doelstelling in te vullen zal de Vlaamse regering een aantal principes dienen na te leven :

a) haar rentelasten intertemporeel spreiden. Een overheid die structureel ontleent, dient zich aan deze regel te houden om te vermijden dat toekomstige begrotingen (lees ook : generaties) belast zouden worden ten gevolge van risicovolle posities die zouden zijn ingenomen om rentelasten te drukken op korte termijn.

b) bij financiële verrichtingen de concurrentie laten spelen ; de raadpleging kan op een beperkte schaal geschieden.

Voor alle duidelijkheid dient hier derhalve gesteld te worden dat met deze bepaling niet bedoeld wordt dat bij elke financiële verrichting een raadpleging dient te gebeuren overeenkomstig de wet van 24 december 1993 betreffende de overheidsopdrachten en sommige opdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten in werking.

Ze zal er ook op toezien de meest voordelige voorwaarden te kiezen bij de toewijzing.

Tevens zullen in functie van het gevolgde risicotraject (cfr. 1°) financiële verrichtingen uitgevoerd worden tegen voorwaarden die in relatieve termen moeten overeenstemmen met de marktvoorwaar-

den. Voor deze vergelijking dient rekening te worden gehouden met de looptijd en het type product.

c) haar financieringsbehoeften op de meest efficiënte wijze te organiseren ; aldus dienen debudgetteringen (te begrijpen als : financieringsmechanismen waarvan een deel of het geheel van de lasten de begroting van de Vlaamse Gemeenschap bezwaren, direct of indirect (bijvoorbeeld via begrotingsfondsen of via dotaties), en waarbij de onderliggende vordering niet wordt opgenomen in de uitstaande directe of indirecte schuld. Zo kunnen bedoeld worden : huurkoop-operaties, financieringsoperaties door speciaal hiertoe opgerichte organen) strikt ingeperkt te worden gezien de Vlaamse Gemeenschap en/of het Vlaamse Gewest haar schuldbeheer wenst te optimaliseren, hetgeen alleen kan door alle schulden te centraliseren binnen de directe schuld. Evenwel kunnen debudgetteringen nog opgezet worden voor zover kan aangetoond worden dat zij efficiënter zijn dan een rechtstreekse financiering. De efficiëntie dient op basis van objectieve (micro- en macro-economische) criteria aangetoond en in financiële termen uitgedrukt te worden.

In diezelfde optiek zou ook de uitstaande indirecte schuld (in wezen ook gedebudgetteerde schuld) van jaar tot jaar niet meer mogen stijgen in nominale termen. Hierbij wordt beoogd dat het transformatieproces van de indirecte naar directe schuld zou leiden tot de totale afbouw van deze relatief duurdere indirecte schuld.

Hierbij worden geen bindende regels inzake bijvoorbeeld debudgetteringen opgelegd. Het is immers zeer moeilijk sluitende omschrijvingen aan te geven, die dit begrip omschrijven. o.m. voor de mogelijkheid tot debudgettering. Hierop wordt niet ingegaan. Vooreerst is dit een evolutief begrip, hetgeen onder meer wordt geïllustreerd door de wijze, waarop de Hoge Raad van Financiën over een periode van enkele jaren dit begrip voor haar toetsing heeft uitgebreid. In dit verband kan verwezen worden naar de conclusies van de werkgroep binnen de Hoge Raad van Financiën, die het begrip "debudgettering" in de traditionele zin heeft moeten verruimen tot het vage begrip "beleidsverruimende operaties", t.t.z. alle financiële operaties, dewelke niet als intertemporeel kunnen beschouwd worden. Er werd immers vastgesteld dat de debudgettering, zoals deze oorspronkelijk werden omschreven, vervangen konden worden door andere technieken, die in fine evenzeer de last van beslissingen verschuift naar latere begrotingen en dus exact hetzelfde effect genereerden.

Anderzijds heeft het Vlaams Parlement zelf reeds meerdere malen gesteld, o.m. ter gelegenheid van de besprekingen van beleidsnota's, dat een normering, die het Parlement over een lange periode zou binden, niet wenselijk wordt geacht.

d) zuinig dienen om te gaan met de toekenning van waarborgen. Immers waarborgen betekenen potentiële schulden. Er dient bijgevolg een afweging te gebeuren tussen de voordelen, verbonden aan de waarborg voor de waarborgverkrijger, en de genomen risico's voor de Vlaamse Gemeenschap/het Vlaamse Gewest.

2° Er moet gestreefd worden naar een optimale transparantie en controleerbaarheid. Het is evident dat het schuldbeheer controleerbaar moet zijn ; daartoe zal een auditfunctie worden geïnstalleerd ; bovendien wordt voorzien in een informatieplicht t.o.v. het Vlaams Parlement

De Vlaamse regering dient zich te houden aan een aantal beperkingen voor de naleving van de in het eerste lid vermelde doelstellingen, met name :

– Het verrichten van speculatieve activiteiten is verboden. Winstmaximalisatie behoort immers niet tot de inherente taak van een overheid.

– Schuld in vreemde deviezen kan enkel aangegaan worden als deze van bij de opname volledig ingedekt is (bvb via de techniek van de cross currency swap). Bedoeling is dat geen enkel wisselkoersrisico de begroting van de Vlaamse Gemeenschap in de toekomst zou kunnen belasten (zowel wat betreft rente als kapitaal). Hierbij wordt de term "schuld" en niet de term "verplichtingen". De term "verplichtingen" heeft een te ruime begripsinhoud en zou derhalve ook kunnen slaan op een verplichting in het kader van een aankoop van goederen, of in het kader van een subsidiëring in vreemde munt ; het is vooralsnog niet de bedoeling van onderhavig decreet dit te normeren, zoals de Raad van State voorstelt.

Een aantal van de zonet vermelde doelstellingen en beperkingen wordt eveneens opgelegd aan de publiekrechtelijke rechtspersonen en de ondergeschikte besturen wiens schuld gewaarborgd wordt.

Voor alle duidelijkheid dient gesteld dat de vennootschappen, waarvan de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest 100 % direct of indirect aandeelhouder is, het beheer van hun schuld autonoom blijven organiseren, en dus niet onderworpen zijn aan deze krijtlijnen, zelfs indien ze de waarborg genieten van deze schulden.

Zo :

1° dient een adequate risicospreiding bekomen te worden waarbij een evenwicht wordt nagestreefd tussen minimale rentelasten en minimaal renterisico. De bedoelde publiekrechtelijke ontleners die structureel ontleent, dient zich aan deze regel te houden om te vermijden dat zijn toekomstige financiële situatie gehypothekeerd zou worden ten gevolge van risicovolle posities die zouden zijn ingenomen om rentelasten te drukken op korte termijn.

Dit sluit niet uit dat in functie van het specifieke risicopatroon van deze structurele ontleners wordt afgeweken van deze regel. Zo kan een instelling die een sterke positieve cash-flow genereert meer renterisico's nemen.

Anderzijds kan het gevoerde Asset/Liability Management (ALM) een instelling dwingen om een heel defensieve houding aan te nemen t.o.v. het renterisico.

2° zullen zij eveneens de concurrentie raadplegen.

3° zullen zij de organisatie van hun financieringsbehoeften op de meest efficiënte wijze organiseren.

4° zullen zij zich onthouden van elke vorm van speculatieve activiteiten.

5° zullen financieringen in vreemde deviezen van bij de opname volledig ingedekt moeten zijn tegen het wisselkoersrisico (cfr. het principe van maximale zekerheid).

Hoofdstuk III – Jaarlijks vast te stellen operationele normen inzake kas- en schuldbeheer.

Artikel 5

Dit artikel strekt ertoe de Vlaamse regering te machtigen het kas- en schuldbeheer van de Vlaamse Gemeenschap te voeren binnen een aantal operationele normen die jaarlijks zullen vastgelegd worden in het decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Het spreekt voor zich dat deze operationele normen in overeenstemming zijn met de doelstellingen van artikel 4, § 1 van dit decreet.

Volgende "guidelines" kunnen/dienen hierbij in overweging genomen worden :

1° Voor wat betreft het kasbeheer van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest.

a) Beleggingen dienen tot een minimum herleid te worden ; deze norm is van belang zolang er een directe of indirecte schuld bestaat. Het is inderdaad voor een structurele ontlener niet de bedoeling te gaan ontlene om vervolgens deze middelen te gaan beleggen.

Om dit te garanderen moet het rekenkundig gemiddelde van de som van de kastoestand en de beleggingen per kalenderdag voor elk jaar zo klein mogelijk zijn ; de jaarlijks te bepalen norm zal niettemin voldoende flexibiliteit toelaten inzake afstemming van het kas- op het schuldbeheer (en vice versa), en tegelijkertijd ook structurele inefficiënties voorkomen.

b) Bovendien moet de termijn en de hoegrootheid van de korte termijnbeleggingen en -ontleningen in overeenstemming zijn met het verwachte rekenkundig gemiddeld saldo van de kastoestand over de periode van deze beleggingen of ontleningen.

2° Inzake het beheer van de directe en indirecte schuld.

a) In geval van financiële verrichtingen dient bij de toewijzing prioritair rekening dient gehouden te worden met de financiële voorwaarden. Concreet zullen deze voorwaarden gerelateerd worden aan de contractvoorwaarden in hun totaliteit.

In tweede orde wordt diversificatie en mogelijk ook het debiteurenrisico in aanmerking genomen bij de evaluatie van een offerte. Ingeval van financiering dient er voldoende spreiding tussen tegenpartijen te bestaan. Dit om de investeerdersbasis te verruimen, de concurrentie te laten spelen en elke concentratie bij één of twee tegenpartijen te vermijden.

Gezien bij verrichtingen met betrekking tot het rente- en/of wisselkoersrisico verplichtingen in hoofde van de diverse tegenpartijen kunnen ontstaan t.o.v. de Vlaamse Gemeenschap, is het aangegeven ook het debiteurenrisico in aanmerking te nemen bij de evaluatie van dergelijke verrichtingen.

b) De directe en indirecte schuld tegen vlottende rente mag in totaliteit niet minder dan 10 % en niet meer dan 50 % van de totale uitstaande schuld

bedragen (onder 'totale uitstaande schuld' wordt verstaan : de som van de nog niet afgeloste kapitaalsgedeelten van de directe en indirecte schuld).

De adequate risicospreiding waarbij een evenwicht wordt nagestreefd tussen minimale renterisico en minimale rentelasten, vergt dat het percentage tegen vlottende rente zich tussen deze grenzen bevindt. Studies hebben aangetoond dat beneden 10 % de kostprijs op lange termijn toeneemt voor een structurele ontlener zonder dat zijn risico afneemt. Boven 50 % neemt het risico fors toe zonder dat evenwel op lange termijn de kostprijs verhoudingsgewijs afneemt (zie grafiek in bijlage).

Binnen deze extremen zal een operationele zone maximaal 10 % mogen bedragen, teneinde ook niet onnodig producten te moeten aanwenden om aan één bepaalde norm te voldoen gezien de ratio continu evolueert in functie van de vervaldagen- en opnamekalender.

c) Bij de uitstaande directe schuld tegen vlottende rente (zijnde schuld met een initiële contractuele looptijd tot en met één jaar of met een initiële contractuele looptijd langer dan één jaar waarvan de rentevoet minimaal eens per jaar wordt aangepast. Voor de definiëring van deze schuld dient rekening gehouden te worden met de renteherzieningsperiodiciteit ervan na eventuele indekking. Concreet betekent dit bijvoorbeeld dat een lening aan vaste rente (bv. OLO 5 jaar-referte), die vervolgens geswapt wordt naar vlottende rente (bv. BIBOR 6 maanden als referte), gecatalogeerd wordt als schuld tegen vlottende rente) dient een gelijkmatige spreiding binnen het jaar van de rentevoetherziening te worden nagestreefd. Hierdoor wordt het gevaar van een slechte rentevoetvaststelling op grote bedragen geminimaliseerd.

d) Bij de uitstaande directe schuld tegen vaste rente (zijnde schuld met een initiële contractuele looptijd langer dan één jaar waarvan de rente gedurende de gehele looptijd van de lening niet aangepast wordt, of waarvan de frequentie van de rentevoetherziening (d.i. het interval tussen 2 rentevoetherzieningen) groter is dan 1 jaar. Voor de definiëring van deze schuld dient rekening gehouden te worden met de renteherzieningsperiodiciteit ervan na eventuele indekking. Concreet betekent dit bijvoorbeeld dat een lening aan vlottende rente (bv. BIBOR 6 maanden als referte), die vervolgens geswapt wordt naar vaste rente (bv. 5-jarige swap-rente als referte), gecatalogeerd wordt als schuld tegen vaste rente) dient een gelijkmatige spreiding over de jaren heen te worden nagestreefd.

Deze bepaling heeft eveneens de bedoeling het renterisico op het moment van herfinanciering te spreiden (en dus te verminderen).

e) Er zal hoogstens ten belope van 10 % van de middelen (met middelen wordt bedoeld : het totale bedrag aan ontvangsten zoals jaarlijks ingeschreven in het decreet houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap. Er wordt met de opbrengsten uit leningen geen rekening gehouden, gezien deze juist bedoeld zijn om de ontoereikendheid van middelen op te vangen (momenteel circa 54 miljard BEF)) schuld aangehouden mogen worden onder de vorm van niet-geconsolideerde schuld (dit is directe schuld met een contractuele looptijd kleiner dan één jaar, met inbegrip van de kastoestand, en in zoverre het saldo van beiden over geen contractuele financieringsmogelijkheid van minimaal één jaar beschikt. Voor zover inderdaad de Vlaamse Gemeenschap beschikt over kredietlijnen met vaste overname, dan mag van deze directe schuld met een contractuele looptijd kleiner dan 1 jaar (kastoestand inbegrepen) de nog beschikbare ruimte op de opnamefaciliteiten afgetrokken worden. Als voorwaarde geldt evenwel dat elke faciliteit nog gedurende minimaal één jaar beschikbaar moet zijn op het moment dat de financieringsnood zich voordoet).

Hiermee wil men het liquiditeitsrisico inperken ; men wil m.a.w. vermijden dat op bepaalde ogenblikken financieringsnood niet kunnen gedelgd worden ten gevolge van een illiquide geld- en kapitaalmarkt.

f) Schuld in vreemde deviezen kan enkel aangaan worden als deze van bij de opname volledig ingedekt is (bvb via de techniek van de cross currency swap) en in relatieve termen goedkoper uitkomt dan een financiering in de eenheidsmunt van toepassing in België. Bedoeling is dat geen enkel wisselkoersrisico de begroting van de Vlaamse Gemeenschap in de toekomst zou kunnen belasten (zowel wat betreft rente als kapitaal).

Anderzijds wordt ook vereist dat de financiering op zich in relatieve termen (in marges t.o.v. een referentierentevoet) goedkoper is dan een lening met gelijkaardige karakteristieken (looptijd, bedrag,...).

Intrestuilverrichtingen, inbegrepen cross currency swaps, zijn toegelaten in zoverre zij de relatieve kost van een financiering bij opname kunnen verlagen of gedaan worden om te voldoen aan de opgelegde norm inzake de verhouding vast/vlottend (zie b)).

Intrestuilverrichtingen kunnen dus gebruikt worden om hetzij aan betere voorwaarden te ontleen, hetzij om de verhouding vast/vlottend aan te passen. Cross currency swaps worden gebruikt om ongewenste wisselkoersrisico's te elimineren.

g) De uitstaande indirecte schuld moet van jaar tot jaar in nominale termen afnemen. Hierbij wordt beoogd dat het transformatieproces van de indirecte naar de directe schuld zou leiden tot de totale afbouw van deze relatief duurdere indirecte schuld.

Indien evenwel toepassing wordt gemaakt van het centraal ontleningsorgaan, ingericht overeenkomstig artikel 11 van dit decreet, dan komt deze norm te vervallen. In dit geval zal volgens de definitie van indirecte schuld in dit decreet de indirecte schuld terug toenemen, aangezien dit orgaan waarschijnlijk een eigen rechtspersoonlijkheid zal hebben.

HOOFDSTUK IV

Waarborgverlening

Artikel 6

De Vlaamse regering dient voor wat betreft de waarborgverlening door de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest volgende regels na te leven :

De looptijd van een waarborg zal nooit de economische levensduur van het onderliggend actief of project overschrijden. Het is evident dat geen waarborgen worden toegestaan wanneer het onderliggend actief niet meer ten gelde kan gemaakt worden.

Voor wat betreft haar eigen publiekrechtelijke rechtspersonen, opgericht bij of krachtens een wet of een decreet en die ressorteren onder haar bevoegdheid, of de lagere overheden dienen de karakteristieken van elke lening afhankelijk te zijn van het doel van de financiering.

De bedoeling is dat geen waarborg verleend wordt wanneer de precieze modaliteiten (zoals looptijd, aflossingsschema en renteperiodiciteit) van de lening niet in overeenstemming zijn met de aard van de financiering. Zo zal bijvoorbeeld in het geval van financiering van rollend materieel de looptijd van de lening overeenstemmen met de afschrijvingsperiode.

In het geval een waarborg wordt verleend dient expliciet een maximum waarborgbedrag of een maximum waarborgpercentage bepaald te worden. Tevens dient contractueel voorzien te worden dat, bij uitwinning, deze waarborg enkel het uitstaand verlies betreft nadat alle zakelijke en persoonlijke zekerheden bij de gewaarborgde debiteur zijn uitgewonnen. De waarborg dekt enkel de hoofdsom en de contractuele interesten van toepassing, vóór beëindiging van het contract. Onverminderd andere wettelijke, reglementaire en contractuele bepalingen wordt het niveau van de gewaarborgde interesten beperkt tot de interesten, berekend op basis van de koers van de lineaire obligaties, uitgegeven door de Belgische Staat met een duurtijd gelijk aan de looptijd van het krediet en vastgesteld op de dag van de kredietverlening. Verwijlintresten, wederbeleggingsvergoedingen en alle andere kosten toegepast bij de opeisbaarheid van het krediet kunnen niet gewaarborgd worden.

Het is evident dat, behoudens de bepalingen van artikel 7, deze waarborg slechts eenmaal dient verleend te worden, m.n. bij het begin van een financiering, met dien verstande evenwel dat zij, in functie van de kapitaalsaflossingen die verricht worden, kan afnemen en enkel nog de waarde/grootte aanneemt van het uitstaand kapitaal van de financiering.

Het is de bedoeling op elk moment elk gewaarborgd passief te kunnen kwantificeren.

Verwijlintresten, wederbeleggingsvergoedingen en alle andere kosten toegepast bij de opeisbaarheid van het krediet kunnen niet gewaarborgd worden.

Deze lasten die financiële instellingen zouden willen aanrekenen wanneer de contractuele debiteur faalt t.o.v. zijn verplichtingen, zullen door de financiers niet ten laste kunnen gelegd worden van de Vlaamse Gemeenschap en/of het Vlaamse Gewest.

Binnen de machtiging verleend in het decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap (het Vlaams Parlement behoudt zijn jaarlijkse controle op de hoegrootheid van de te verlenen waarborgen) is het verlenen van een waarborg aan financieringsverrichtingen en indekkingsproducten uitgevoerd door hun eigen publiekrechtelijke rechtspersonen of lagere overheden alsook door de vennootschappen waarvan de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest 100 % direct en/of indirect aandeelhouder is, alleen mogelijk indien kan aangetoond worden dat hierdoor betere contractuele voorwaarden kunnen bekomen worden.

Indekkingsproducten kunnen bovendien slechts gewaarborgd worden voor zover zij een onderliggende financiering hebben of kan aangetoond worden dat zij dadelijk gekoppeld worden aan een onderliggende financiering die binnen het jaar wordt opgenomen. Met "onderliggende financiering" wordt bedoeld de financiering die een bepaald risico (bvb. een renterisico) in zich kan hebben en waarvoor een dekking kan aangegaan worden. Hierbij wordt de term "onderliggende financiering" gebruikt en niet de term "onderliggende verbintenis". Dit omdat de term "verbintenis" te ruim is, aangezien dit begrip kan slaan op elksoortige verbintenis die kan aangegaan worden, ook buiten de financiële sfeer, het is niet de bedoeling van dit decreet dit te reglementeren.

Bovendien kunnen in ditzelfde kader optionele constructies ter dekking van het renterisico gewaarborgd worden voor zover zij opgezet worden met het oog op een risicoverlagend effect.

Financieringen in vreemde deviezen kunnen enkel gewaarborgd worden als deze van bij de opname volledig ingedekt zijn en in relatieve termen goedkoper uitkomen dan financieringen in de eenheidsmunt van toepassing in België.

Hiermee wil men voorkomen dat de Vlaamse Gemeenschap expliciet borg staat voor allerhande wisselkoersrisico's die het gevolg zijn van financieringen in vreemde munt door publiekrechtelijke rechtspersonen die onder haar ressorteren of door lagere overheden. Anderzijds laat men toch toe dat goedkopere gestructureerde kredieten worden aangegaan.

Anderzijds is de term "verbintenis" te ruim, aangezien dit begrip kan slaan op elksoortige verbintenis die kan aangegaan worden, ook buiten de financiële sfeer, het is niet de bedoeling van dit decreet dit te reglementeren.

Het spreekt vanzelf dat het financieel voordeel dat behaald wordt dankzij de toekenning van de waarborg, zal afhangen naargelang het type verrichting.

Er zal bijgevolg per type verrichting een afweging dienen plaats te vinden tussen het behaalde financieel voordeel en de marginale toename aan verbintenissen.

De waarborgverkrijging zal dan ook afhankelijk zijn van een voorafgaandelijke goedkeuring van de financierings- of indekkingsvoorwaarden door de Vlaamse regering.

Het is daarbij de bedoeling dat de voorwaarden, bekomen dankzij de waarborgverlening, nauw aanleunen bij deze bekomen door de Vlaamse Gemeenschap en/of het Vlaamse Gewest, en er aldus niet mee concurreren. Bij grote afwijkingen in de contractuele voorwaarden zal de Vlaamse regering bijgevolg kunnen overwegen de waarborg niet te verlenen.

Tevens stelt de Vlaamse regering de regels vast volgens dewelke de waarborg wordt verleend.

Speculatieve activiteiten kunnen niet gewaarborgd worden. Gezien de Vlaamse Gemeenschap en/of het Vlaamse Gewest zelf geen speculatieve verichtingen kunnen doen (art. 4), spreekt het voor zich dat zij ook dergelijke verrichtingen niet zal waarborgen.

Met de bemerkingen en suggesties van de Raad van State met betrekking tot dit artikel werd volledig rekening gehouden, met uitzondering van de uitbreiding van het begrip "verbintenissen" in paragraaf 4 van dit artikel, om gelijkaardige redenen als vermeld onder artikel 4.

Artikel 7

Net zoals bij leningen der directe en indirecte schuld, kan het aangewezen zijn om bij gewaarborgde leningen over te gaan tot vervroegde terugbetaling en herfinancieringen teneinde betere rentevoorzwaarden te bekomen. Vervroegde aflossingen en herfinancieringen moeten bijgevolg mogelijk gemaakt worden zonder dat de herfinancieringslening haar waarborgstatuut verliest.

Ingeval de oorspronkelijke lening enkel gehernegocieerd wordt, loopt de waarborg van rechtswege over.

Ingeval een nieuwe lening wordt afgesloten ter herfinanciering van de oorspronkelijk gewaarborgde lening, dan is terug een formele waarborgverlening vereist. Er kan dan immers een andere tegenpartij in het geding zijn.

In beide gevallen gelden een aantal beperkingen die aansluiten bij artikel 6.

Er dient op gelet te worden dat de looptijd van de herfinancieringslening de resterende looptijd van de initiële lening niet overschrijdt en dat het geherfinancierde bedrag het nog uitstaand bedrag van de initiële lening niet overschrijdt.

Artikel 8

Door het Vlaamse Gewest of de Vlaamse Gemeenschap kan een waarborg verleend worden aan leningen. Het verlenen van de waarborg is echter gekoppeld aan het betalen van een bijdrage door de ontlener, als vergoeding voor het krediet-risico dat het Vlaamse Gewest of de Vlaamse Gemeenschap op zich neemt bij de toekenning van een waarborg. Geen bijdrage is verschuldigd voor de waarborg gehecht aan indekkingsproducten.

Dit artikel heeft als doelstelling een algemene verplichting op te leggen om bij het verlenen van de gewest- of gemeenschapswaarborg aan financieringsverrichtingen een bijdrage te laten betalen en bepaalt tevens de hoegrootheid van deze bijdrage. Aangezien dit artikel het betalen van een bijdrage voor het bekomen van de waarborg van het Vlaamse Gewest of de Vlaamse Gemeenschap op een algemene wijze regelt, is zij niet van toepassing op waarborgen die verleend worden in het kader van een specifieke reglementering.

Zo werd reeds een afwijkende bijdrage geregeld voor de waarborg verleend in uitvoering van de wetten van 17 juli 1959 en 30 december 1970 inzake de Economische expansie ; in uitvoering van het Besluit van de Vlaamse Executieve van 20 maart 1991 voor het bouwen, kopen of verbouwen van middelgrote woningen ; in uitvoering van het besluit van de Vlaamse regering van 11 januari 1995 houdende de voorwaarden betreffende sociale leningen met gewestwaarborg voor het bouwen, kopen of verbouwen van woningen.

Bij herfinanciering van bestaande gewaarborgde leningen wordt voorzien dat er geen additionele bijdrage wordt gevraagd. Dit is logisch gezien de looptijd van de herfinancieringslening de resterende looptijd van de initiële lening niet kan overschrijden.

HOOFDSTUK V

Gecentraliseerd beheer

Artikel 9

Artikel 9 integreert de bestaande regelgeving i.v.m. het centraal kasbeheer van de Vlaamse openbare instellingen.

Het gecentraliseerd beheer van de financiële saldi van de Vlaamse openbare instellingen bij één enkele kassier werd ingesteld in artikel 1 van het decreet van 30 juni 1993 houdende maatregelen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1993

Het centraal kasbeheer is ingegeven vanuit de overweging dat een zuinig beheer noodzakelijk is, zodat de Vlaamse Gemeenschap niet moet lenen om aan de instellingen van openbaar nut middelen toe te kennen die op hun beurt (tijdelijk) worden belegd. Centralisatie van het beheer van de saldi leidt tot interne compensaties en mobilisatie van vroeger opgebouwde reserves.

De uitvoeringsmodaliteiten werden geregeld in het Besluit van de Vlaamse regering van 22 september 1993 (BS 8.10.1993).

De instellingen behouden hun financiële autonomie inzake ontvangsten en uitgaven. Alleen de saldi op de financiële rekeningen worden globaal beheerd.

De dotaties worden doorgestort in functie van de globale kaspositie en de reële kastoestand van de individuele instellingen.

Om tijdig de nodige middelen te kunnen vrijgeven, werd in artikel 91 §1 van het Programmadecreet 1994, voorzien dat de dotaties reeds op voorhand geordonnanceerd worden en vervolgens gestort worden op een wachtrekening bij de kassier van de Vlaamse Gemeenschap, waarna zij in functie van de dagelijkse kasbehoefte worden doorgestort naar de respectievelijke financiële rekeningen bij de kassier van de openbare instellingen.

Het uitvoeringsbesluit van 22 september 1993 keert aan de instellingen intresten uit, in functie van de snelheid waarmee hun eigen ontvangsten worden geïnd en in functie van het verschil tussen de begrootte en de gerealiseerde eigen ontvangsten.

Het is mogelijk dat bij de instellingen die meer eigen ontvangsten realiseren dan initieel begroot, de dotaties geheel of gedeeltelijk niet uitbetaald worden, zodanig dat de initieel toegestane begrotingskredieten vervallen in toepassing van artikel 34, tweede lid in fine van de gecoördineerde wetten op de Rijkscomptabiliteit.

Om te vermijden dat deze instellingen aldus zouden gesanctioneerd worden voor de groei van hun eigen ontvangsten, wordt voorzien dat het niet opgebruikt saldo van hun dotaties overdraagbaar wordt. (art. 92 van het Programmadecreet 1994)

Deze bepaling was reeds opgenomen in het ontwerpdecreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994. Het Vlaamse Parlement keurde deze bepaling ongewijzigd goed. Het decreet van 22 december 1993 (art. 92 van het Programmadecreet 1994) trad in werking op 1 januari 1994. Intussen wordt dit systeem reeds meer dan drie jaar toegepast. De pooling en de eraan – via voormelde bepaling – verbonden incentive leidde tot een efficiënt thesauriebeheer bij de Vlaamse openbare instellingen. Het opheffen van deze regeling, zoals door de Raad van State voorgesteld, zou ernstige, ongewenste budgettaire effecten tot gevolg hebben. Desgevallend zou men wel jaarlijks deze overdracht in het decreet, houdende de uitgavenbegroting kunnen voorzien. Dit creëert evenwel een continue rechtsonzekerheid bij al de betrokken instellingen en meer specifiek bij diegenen, die zuinig hun toegewezen middelen beheren.

Dit artikel doet geen afbreuk aan artikel 51, § 1 van het bijzonder decreet van 19 december 1988 betreffende de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs.

Artikel 10

Gebruik makend van haar kredietwaardigheid en haar goede kennis van de kapitaalmarkt kan de Vlaamse Gemeenschap ongetwijfeld betere financieringsvoorwaarden bekomen of negotiëren voor rekening van de instellingen die onder haar ressorteren.

Teneinde de financiële lasten binnen de globale entiteit Vlaamse Gemeenschap te optimaliseren, kunnen de publiekrechtelijke rechtspersonen, die onder de Vlaamse Gemeenschap/het Vlaams Gewest ressorteren, verplicht worden de Vlaamse Gemeenschap als lasthebber aan te duiden voor hun financieringen.

Het betreft dan een lastgeving in de zin van artikel 1984 van het Burgerlijk Wetboek. Deze vorm van lastgeving kan maar ontstaan door opname door de Vlaamse regering van de instelling in kwestie op de in § 2 bedoelde lijst.

HOOFDSTUK VI

Effectisering

Artikel 11

Zoals reeds vermeld bij de vorige artikelen wordt er in Vlaanderen gestreefd naar een eenvormig en optimaal schuldbeheer.

De Vlaamse Gemeenschap treedt, voor wat het beheer van haar schuld betreft, best naar buiten als één geheel ; dit slaat op al haar geledingen en vormen : weze het centrale (regionale) bestuur, de Vlaamse openbare instellingen of andere publiekrechtelijke instellingen die onder de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest vallen en die voor hun financieringen (kunnen) genieten van haar waarborg.

Het is imperatief dat de prijszetting van Vlaamse schuldtitels die op de markt publiek worden aangeboden telkens op een consistente en gecontroleerde basis gebeurd.

Derhalve kunnen leningen van de directe, indirecte en/of gewaarborgde schuld slechts geëffectiseerd worden, mits de voorafgaande toestemming van de Vlaamse regering verkregen werd.

Om de controle van de prijszetting te garanderen dient deze bepaling expliciet opgenomen te worden in elke leningsovereenkomst van de directe, indirecte of gewaarborgde schuld.

Er wordt niet ingegaan op de suggestie van de Raad van State om de effectiseerbaarheid als regel en niet als uitzondering in te schrijven, omdat gebeurlijke effectisering en aanleiding geven tot een grotere financiële dienst, die de Vlaamse Gemeenschap moet organiseren, terwijl het marge- of kostenvoordeel zich grotendeels situeert bij de kredietverstrekkers.

HOOFDSTUK VII

Interne audit

Artikel 12

Het toezicht op het kasbeheer en het beheer van

de directe en indirecte schuld kan opgedeeld worden in 2 luiken, enerzijds in een interne controle en anderzijds in een externe controle (door het Rekenhof, Parlement).

De externe controle is wettelijk geregeld in de wet van 29 oktober 1846 houdende oprichting van het Rekenhof.

Dit decreet regelt de interne controle. Deze gebeurt via de interne audit. Deze administratieve en technische controle grijpt plaats bij de uitvoerende macht binnen het eigen departement.

Deze audit wordt georganiseerd en gereguleerd door de Vlaamse regering.

De audit onderzoekt de wettelijkheid en de correctheid van de uitgaven (ontvangsten) in het kader van het kas- en schuldbeheer. Meer specifiek dient de audit te onderzoeken of de doelstellingen en beperkingen zoals omschreven in hoofdstuk II van het decreet en de normen zoals jaarlijks vastgesteld overeenkomstig hoofdstuk III wel strikt nageleefd worden.

Een niet onbelangrijke taak bestaat er verder in dat de audit dient na te gaan of de reglementering inzake overheidsboekhouding en begroting, van toepassing op het kas- en schuldbeheer van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, wel wordt gerespecteerd.

De audit heeft ook een controletaak die hij slechts kan objectiveren door de uitstaande vorderingen extern te bevragen.

De hierboven beschreven audit vindt ook plaats bij het fonds bedoeld bij artikel 14.

Binnen 3 maanden na het einde van het boekjaar, zal de auditor, ten behoeve van de minister bevoegd voor financiën, een jaarverslag overmaken betreffende de inhoudelijke aspecten van zijn controle-opdracht. Eventuele inbreuken of tekortkomingen, die werden vastgesteld, moeten gesignaleerd worden.

De Vlaamse regering kan de audit ertoe gelasten andere controletaken op zich te nemen dan deze die momenteel uitdrukkelijk vermeld staan in het decreet.

HOOFDSTUK VIII

Rapportering

Artikel 13

Dit artikel houdt een strikte formalisering in van de informatieplicht aan het Vlaams Parlement via de Vlaamse regering.

De Vlaamse minister bevoegd voor financiën stelt daartoe jaarlijks een rapport op voor het Vlaams Parlement en de Vlaamse regering over het gevoerde beleid inzake kas- en schuldbeheer van de Vlaamse Gemeenschap.

Het beheer van de gewaarborgde schuld is een aangelegenheid van de betrokken instelling zelf, wordt gecontroleerd door de bevoegde gemachtigde van financiën en via deze laatste eventueel gerapporteerd op basis van bestaande regelgeving.

HOOFDSTUK IX

Organiek fonds

Artikel 14

Het "Vlaams Egalisatie Rente Fonds" wordt opgericht onder de vorm van een parastatale categorie A, overeenkomstig de bepalingen van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut.

Dit fonds heeft als uitsluitend doel de jaarlijkse rentebetalingen m.b.t. zowel de directe als de indirecte schuld over de jaren heen te egaliseren. Voor beide schuldstocks, zelfs al zijn zij aangegaan door verschillende rechtspersonen, is de Vlaamse Gemeenschap finaal financieel verantwoordelijk. Daarom wordt de indirecte schuld (op de schuld na beheerd door Alesh) als één geheel, samen met de directe schuld beschouwd. Het is dan ook logisch dat het Fonds tussenkomt in de lasten van beide schuldstocks, en dat de gebeurlijke saldi op beide programma's kunnen worden overgedragen naar het Fonds.

In tegenstelling tot alle andere begrotingsuitgaven kan de exogene invloed op de volatiliteit op de renteuitgaven uitermate belangrijk zijn. Zelfs al worden de rente-hypotheses over een lange termijn realistisch en correct ingeschat, dan nog is het

perfect mogelijk dat in een bepaald begrotingsjaar de renteuitgaven hoger liggen en in andere jaren lager. Het is dus logisch een egalisatie van de renteuitgaven na te streven. In tegengesteld geval moeten de renteuitgaven continu te voorzichtig worden ingeschat, om de eventuele volatiliteitsschokken te kunnen opvangen. Aldus zou de begroting echter continu een vals beeld geven van de reële rentelasten. Omgekeerd, indien de renteuitgaven niet realistisch worden ingeschat zullen er in bepaalde jaren overschrijdingen zijn, die a posteriori via het rekeningdecreet moeten gerealiseerd worden.

De egalisatie vermijdt – in de mate dat de Regering jaarlijks realistische rente-hypotheses hanteert en hiertoe de nodige kredieten inschrijft – dat deze effecten zich voordoen.

De tussenkomst van het fonds is uiteraard beperkt tot zijn beschikbare middelen.

Het fonds zal zijn beschikbare middelen op een oordeelkundige wijze beleggen zodat een optimum wordt nagestreefd van liquiditeit, meerwaarden en minimaal risico op waardeverlies bij realisatie van de activa.

Het fonds wordt niet opgenomen in het Centraal FinancieringsOrgaan, hoewel het een dotatie kan ontvangen, gelijk aan het niet opgebruikt saldo van de jaarlijkse vastgelegde kredieten tot dekking van de lasten van de directe en indirecte schuld.

Het fonds zal de intresten en opbrengsten, voortkomende uit de realisatie van meerwaarden moeten gebruiken als middelen.

De saldi van het fonds worden van jaar tot jaar overgedragen.

De lasten van het fonds zijn :

- de rentebetalingen bedoeld in paragraaf van het decreet ;

- de eventuele realisatie van minwaarden, voortvloeiend uit de vroegtijdige realisatie van haar activa, nodig voor het naleven van haar verlichtingen t.o.v. de Vlaamse Gemeenschap. (D.i. het gevolg van het feit dat dit fonds niet zelf zal kunnen ontleenen).

De Vlaamse regering rapporteert jaarlijks over de werking en het beheer van het fonds aan het Vlaams Parlement voor 30 april van het jaar volgend op het werkingsjaar.

De Vlaamse regering stelt de nodige infrastructuur en personeel ter beschikking van het fonds en dient ook de nadere regels betreffende de werking en het beheer van het fonds vast te leggen.

HOOFDSTUK X

Slotbepalingen

Artikel 15

Dit artikel somt de op te heffen bepalingen op.

Hierbij worden in het punt 4 alle andere wettelijke, decretale of reglementsbe­palingen strijdig met dit decreet opgeheven. Gezien dit decreet beoogt een volledig kader te scheppen, zou een vergetelheid inzake de op te heffen bepalingen, de goede werking van het decreet in het gedrang kunnen brengen.

Artikel 16

De datum van inwerkingtreding van dit decreet wordt voorzien op 1 januari 1998, met uitzondering van artikel 14 dat in werking treedt op 31 december 1997.

De minister-president van de Vlaamse regering,

LUC VAN DEN BRANDE

*De Vlaamse minister van Financiën, Begroting
en Gezondheidsbeleid,*

WIVINA DEMEESTER-DE MEYER

VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET

houdende bepalingen inzake kas-, schuld- en waarborgbeheer van de Vlaamse Gemeenschap

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid,

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

HOOFDSTUK I

Inleiding en definities

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Artikel 2

In dit decreet wordt verstaan onder :

- 1° Directe schuld : leningen, ofwel aangegaan door de Vlaamse Gemeenschap ter financiering van haar tekorten, ofwel contractueel overgenomen door de Vlaamse Gemeenschap uit de indirecte schuld als ook alle leningen ter herfinanciering van voormelde leningen ;
- 2° Indirecte schuld : leningen aangegaan, ofwel door publiekrechtelijke rechtspersonen opgericht bij of krachtens een wet of decreet en die ressorteren onder de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest, ofwel door lagere overheden, ofwel door de Vlaamse Gemeenschap in het verleden ter financiering van specifieke beleidsprojecten, en waarvan het geheel van de kapitaalsaflossingen en van de rentelasten ten laste komen van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap, alsook het Vlaamse aandeel in de schulden van het Amortisatiefonds voor de leningen der sociale huisvesting ;
- 3° Gewaarborgde schuld : het geheel van schulden van publiekrechtelijke rechtspersonen, opgericht bij of krachtens een wet of decreet en die ressorteren onder de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest, en van lagere overheden waarvan een gedeelte of het geheel van het uitstaande kapitaal gewaarborgd wordt door de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest, hetzij door middel van een

waarborgverklaring, hetzij door middel van een contractuele verbintenis, met uitzondering van de indirecte schuld ;

- 4° Schuld in vreemde deviezen : schuld uitgegeven in een andere munt dan de eenheidsmunt die van toepassing is in België ;
- 5° Renterisico : de onzekerheid betreffende de toekomstige kostprijs van een schuld, die zelf afhankelijk is van de fluctuaties die kunnen optreden in de rentevoeten die van toepassing zullen zijn op bestaande en toekomstige financieringen ;
- 6° Wisselkoersrisico : de onzekerheid betreffende de waarde-evolutie, uitgedrukt in de eenheidsmunt die van toepassing is in België, van een schuld in vreemde deviezen, die zelf afhankelijk is van de fluctuaties die kunnen optreden in de wisselkoersen ;
- 7° Indekkingsproducten : financiële producten of contracten die, conform de doelstellingen van het in dit decreet beschreven beheer, erop gericht zijn zich in te dekken tegen rente- en/of wisselkoersrisico's ;
- 8° Optionele constructies : indekkingsverrichtingen waarbij de verkoper aan de koper het recht geeft om een overeengekomen kwantiteit van een financieel product of contract te kopen of te verkopen tegen een overeengekomen uitoefenprijs tot op of op een overeengekomen datum in de toekomst ;
- 9° Speculatieve activiteiten : activiteiten, die niet in overeenstemming zijn met de doelstellingen van dit decreet, alsook activiteiten waarbij financiële producten en/of contracten worden verhandeld en waarbij risicoposities worden ingenomen in de hoop winst of meerwaarde te boeken ;
- 10° Kastoestand : som van de saldi van alle zichtrekeningen op naam van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap ;
- 11° Rentelasten : netto financiële lasten met inbegrip van de kosten en baten met betrekking tot de kastoestand en met betrekking tot indekkingsproducten ;
- 12° Effectisering : de financiële techniek waarbij effecten worden uitgegeven om deze vrij te kunnen verhandelen op de geld- en kapitaalmarkt.

Artikel 3

De Vlaamse regering wordt ertoe gemachtigd, voor de bepaling van het begrip kastoestand zoals beschreven onder artikel 2, 10°, rekeningen aan te duiden die supplementair mee worden opgenomen in de aldaar bedoelde som of aan de aldaar bedoelde som onttrokken worden.

HOOFDSTUK II

Doelstellingen en beperkingen

Artikel 4

§ 1. De Vlaamse regering dient voor wat betreft het beheer van haar kastoestand en het beheer van de directe en indirecte schuld de twee volgende doelstellingen in acht te nemen :

1° het streven naar een evenwicht tussen minimale rentelasten en minimaal renterisico, waarbij zij de volgende principes dient na te leven :

a) een intertemporele spreiding van de rentelasten via een adequate risicospreiding ;

- b) het laten spelen van de concurrentie en het streven naar optimale financiële voorwaarden ;
- c) de organisatie van haar financieringsbehoeften op de meest efficiënte wijze ;
- d) het zuinig omgaan met het verlenen van waarborgen om haar verplichtingen beheersbaar te houden.

2° het streven naar een optimale transparantie en controleerbaarheid.

Voor de naleving van de bepalingen van het eerste lid, 1° gelden de volgende beperkingen :

- elke vorm van speculatieve activiteiten is verboden ;
- bij het aangaan van schuld in vreemde deviezen moet deze vanaf de opname volledig ingedeckt worden tegen het wisselkoersrisico ;

§ 2. Voor wat betreft het beheer van de gewaarborgde schuld dienen de doelstellingen en beperkingen vermeld onder § 1, eerste lid, 1°, a) en b) en § 1, tweede lid door de desbetreffende debiteuren te worden nageleefd.

HOOFDSTUK III

Jaarlijks vast te stellen operationele normen inzake kas- en schuldbeheer

Artikel 5

De Vlaamse regering wordt ertoe gemachtigd het kas- en schuldbeheer van de Vlaamse Gemeenschap en van het Vlaamse Gewest te voeren binnen operationele normen die jaarlijks, conform de doelstellingen van artikel 4, § 1, worden vastgelegd in het decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap.

HOOFDSTUK IV

Waarborgverlening

Artikel 6

§ 1. De Vlaamse regering dient voor wat betreft de waarborgverlening door de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest de bepalingen van de §§ 2 tot en met 5 na te leven.

§ 2. De looptijd van een waarborg mag nooit de economische levensduur van het onderliggend actief of project overschrijden. Voor wat betreft de publiekrechtelijke rechtspersonen, opgericht bij of krachtens een wet of decreet en die onder de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest ressorteren, of de lagere overheden dienen de karakteristieken van elke te waarborgen lening daarenboven afhankelijk te zijn van het doel van de financiering.

§ 3. Als een waarborg wordt verleend dient expliciet een maximumwaarborgbedrag of een maximumwaarborgpercentage bepaald te worden. Tevens dient contractueel bepaald te worden dat, bij uitwinning, deze waarborg enkel het uitstaande verlies betreft nadat alle zekerheden bij de gewaarborgde debiteur zijn uitgewonnen. De waarborg dekt enkel de hoofdsom en de contractuele intresten van toepassing, vóór opzeg-

ging van het contract. Onverminderd andere wettelijke, reglementaire en contractuele bepalingen wordt het niveau van de gewaarborgde intresten beperkt tot de intresten, berekend op basis van de koers van de lineaire obligaties, uitgegeven door de Belgische Staat met een duurtijd gelijk aan de looptijd van het krediet en vastgesteld op de dag van de kredietopening.

§ 4. Binnen de machtiging verleend in het decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap, is het verlenen van een waarborg aan financieringsverrichtingen en indekkingsproducten, uitgevoerd of gekocht door de publiekrechtelijke rechtspersonen, opgericht bij of krachtens een wet of decreet en die onder de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest ressorteren, of door de lagere overheden alsook door de vennootschappen waarvan de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest 100 % direct en/of indirect aandeelhouder is, alleen mogelijk indien aangetoond kan worden dat hierdoor betere contractuele voorwaarden verkregen kunnen worden. Bovendien kunnen deze indekkingsproducten slechts gewaarborgd worden voor zover zij een onderliggende financiering hebben of als aangetoond kan worden dat zij dadelijk gekoppeld worden aan een onderliggende financiering die binnen het jaar wordt opgenomen. Optionele constructies ter indekking van het renterisico kunnen slechts gewaarborgd worden voor zover zij opgezet worden met het oog op een risicoverlagend effect. Financieringen in vreemde deviezen kunnen enkel gewaarborgd worden als deze vanaf de opname volledig ingedekt zijn, en in relatieve termen goedkoper uitkomen dan financieringen in de eenheidsmunt van toepassing in België.

De waarborgverkrijging is hierbij steeds afhankelijk van een voorafgaande goedkeuring door de Vlaamse regering.

§ 5. Speculatieve activiteiten kunnen niet gewaarborgd worden.

Artikel 7

De Vlaamse regering bepaalt de lijst van instellingen die een gewaarborgde lening kunnen aangaan en waarvoor jaarlijks een leningsmachtiging verleend kan worden in het decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap.

De instellingen, bedoeld in het vorige lid, bezorgen de Vlaamse regering alle inlichtingen betreffende deze leningen om haar in staat te stellen de modaliteiten vast te stellen overeenkomstig de bepalingen opgenomen in artikel 6, § 2. De Vlaamse regering kan de regels vaststellen volgens dewelke deze inlichtingen dienen te worden verschaft.

Artikel 8

Indien leningen met waarborg van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest vervroegd terugbetaald worden en geherfinancierd worden, kan de Vlaamse regering eventueel een nieuwe waarborg hechten aan de herfinancieringslening.

Indien over leningen met waarborg van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest onderhandeld wordt met betere financiële voorwaarden tot gevolg, blijft de bestaande waarborg behouden.

In geen van beide gevallen mag de initiële looptijd van de gewaarborgde lening en het uitstaande gewaarborgde bedrag overschreden worden. Bovendien mag geen afbreuk gedaan worden aan de bepalingen van artikel 6.

Artikel 9

De toekenning van de waarborg van de Vlaamse Gemeenschap, van het Vlaamse Gewest of van een door de Vlaamse regering aangewezen publiekrechtelijke rechtspersoon aan een rechtspersoon of een natuurlijk persoon voor door hen aangegane financieringen, is afhankelijk van het betalen van een bijdrage.

Deze bijdrage is verschuldigd door de ontlener binnen twintig dagen na opname van de eerste schijf van het krediet, en is in geen geval terugbetaalbaar.

Bij een herfinanciering zoals bedoeld in artikel 8 is geen additionele bijdrage verschuldigd.

Onverminderd bestaande specifieke decretale, wettelijke of reglementaire bepalingen bedraagt deze bijdrage 0,25 % op het bedrag van het gewaarborgd krediet, te verhogen met 0,025 % per jaar duurtijd per lening.

HOOFDSTUK V

Gecentraliseerd beheer

Artikel 10

§ 1. De publiekrechtelijke rechtspersonen, opgericht bij of krachtens een wet of een decreet en die ressorteren onder het Vlaamse Gewest of de Vlaamse Gemeenschap, die een dotatie ontvangen ten laste van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap, een begrotingsfonds of een dienst met afzonderlijk beheer, zijn verplicht al hun financiële rekeningen te hebben en al hun beleggingen onder te brengen bij een door de Vlaamse regering aan te wijzen kredietinstelling.

§ 2. De Vlaamse regering wordt ertoe gemachtigd de modaliteiten van § 1 te bepalen.

§ 3. De dotatie aan de publiekrechtelijke personen bedoeld in § 1 mag via wachtrekeningen, geopend op naam van de Vlaamse Gemeenschap bij haar kassier, gestort worden.

§ 4. In afwijking van artikel 34, tweede lid, in fine van de gecoördineerde wetten op de Rijkscomptabiliteit mag het saldo van de dotaties bestemd voor de instellingen van openbaar nut, vallende onder toepassing van § 1, dat nog niet geordonnanceerd werd, overgedragen worden naar het daaropvolgende jaar.

De Vlaamse regering licht het Vlaams Parlement elk jaar bij de aanpassing van de begroting in over de toestand van deze saldi.

Artikel 11

§ 1. Publiekrechtelijke rechtspersonen, opgericht bij of krachtens een wet of decreet en die ressorteren onder de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest, kunnen verplicht worden de Vlaamse Gemeenschap als lasthebber aan te duiden voor hun financieringen.

§ 2. De Vlaamse regering stelt de lijst vast van de instellingen, bedoeld in § 1, waarvoor de Vlaamse Gemeenschap kan optreden als lasthebber bij het aangaan van leningen.

HOOFDSTUK VI

Effectisering

Artikel 12

Leningen van de directe, indirecte en/of gewaarborgde schuld kunnen slechts geëffectiseerd worden mits de voorafgaande toestemming verkregen werd van de Vlaamse regering.

De inhoud van deze bepaling dient expliciet opgenomen te worden in elke leningsovereenkomst.

HOOFDSTUK VII

Adviesverlening

Artikel 13

Indien de Vlaamse regering voor haar kas-, schuld- en waarborgbeheer een beroep doet op externe adviseurs, dan geldt enkel de contractuele aansprakelijkheid.

HOOFDSTUK VIII

Interne audit

Artikel 14

§ 1. De Vlaamse regering zal een interne audit inzake kas- en schuldbeheer van de Vlaamse Gemeenschap organiseren en reglementeren.

Hierbij gelden de volgende normen :

- 1° De audit dient de naleving van de in Hoofdstuk II vermelde doelstellingen en beperkingen en de overeenkomstig Hoofdstuk III jaarlijks vastgelegde operationele normen te toetsen ;
- 2° De audit dient de legitimiteit en correctheid van de uitgaande kasstromen en de volledigheid en correctheid van de inkomende kasstromen na te gaan ;
- 3° De audit ziet toe op de naleving bij het kas- en schuldbeheer van de reglementering inzake overheidsboekhouding van toepassing op het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap ;
- 4° De audit dient regelmatig de correctheid van de uitstaande vorderingen bij de diverse financiële instellingen na te gaan ;

§ 2. De audit, zoals vermeld onder § 1, vindt eveneens plaats bij het fonds, opgericht krachtens artikel 16.

§ 3. Binnen 3 maanden na het einde van ieder boekjaar wordt een verslag aangaande de in § 1 en § 2 vermelde controletaken overgemaakt aan de Vlaamse minister, bevoegd voor financiën.

§ 4. De Vlaamse regering wordt ertoe gemachtigd de audit uit te breiden met andere controletaken dan die vermeld in § 1. In voorkomend geval zijn dezelfde controletaken eveneens van toepassing op het fonds, opgericht krachtens artikel 16.

HOOFDSTUK IX

Rapportering

Artikel 15

De Vlaamse minister, bevoegd voor financiën, stelt jaarlijks een rapport op voor het Vlaams Parlement en de Vlaamse regering over het gevoerde beleid inzake kas- en schuldbeheer van de Vlaamse Gemeenschap. Dit rapport wordt overgemaakt aan het Vlaams Parlement, ten laatste op 30 april van elk jaar.

HOOFDSTUK X

Fonds

Artikel 16

- § 1. Er wordt een fonds "Vlaams Egalisatie Rente Fonds" opgericht, hierna te noemen het fonds. Het fonds heeft rechtspersoonlijkheid. De bepalingen van de wet van 16 maart 1954 in verband met de begroting, de rekeningen, het comptabiliteitsstelsel, het gezag en de controle op de instellingen van categorie A zijn van toepassing, voor zover er in dit decreet niet wordt vanaf geweken.
- § 2. Het fonds heeft als doelstelling bij te dragen in de egalisering van de rentebetalingen, die door de Vlaamse Gemeenschap jaarlijks geschieden op haar directe en indirecte schuld. Daartoe sluit het fonds een overeenkomst af met de Vlaamse Gemeenschap, waarbij het, met aanwending tot het maximum van zijn beschikbare middelen, bijdraagt in de rentebetalingen van de Vlaamse Gemeenschap, vanaf het ogenblik dat deze betalingen de op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap hiervoor beschikbare kredieten overschrijden.
- § 3. Het fonds is niet onderworpen aan de bepalingen van artikel 10. De Vlaamse Gemeenschap neemt op verzoek van het Fonds diens beschikbare middelen op in de katoestand, zoals gedefinieerd in artikel 2, 10°.
- § 4. De middelen van het fonds zijn :
- 1° het niet opgebruikte saldo van de jaarlijks vastgelegde kredieten tot dekking van de lasten van de directe en indirecte schuld ;
  - 2° het saldo van het fonds op het einde van het voorgaande begrotingsjaar.
  - 3° alle interesten en opbrengsten, voortkomende uit de realisatie van meerwaarden.
- § 5. De lasten van het fonds zijn de rentebetalingen bedoeld in § 2 en de eventuele realisatie van minwaarden.
- § 6. De Vlaamse regering stelt jaarlijks een verslag op over de werking en het beheer van het fonds. Het verslag wordt aan het Vlaams Parlement meegedeeld voor 30 april van het daaropvolgende jaar.
- § 7. De Vlaamse regering regelt de werking en het beheer van het fonds. Zij stelt de nodige diensten, uitrusting, installatie en personeelsleden van haar diensten ter beschikking van het fonds en kan, overeenkomstig de terzake geldende algemene beginselen, sommige van haar bevoegdheden delegeren aan de leidende ambtenaren, die zij daartoe aanwijst.

HOOFDSTUK XI

Slotbepalingen

Artikel 17

De volgende regelingen worden opgeheven :

- 1° artikel 77 van het decreet van 18 december 1992 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1993 ;
- 2° artikel 1 van het decreet van 30 juni 1993 houdende maatregelen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1993 ;
- 3° de artikelen 91 en 92 van het decreet van 22 december 1993 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994 ;
- 4° alle andere wettelijke, decretale of reglementsbeepalingen strijdig met dit decreet.

Artikel 18

Dit decreet treedt in werking op 1 januari 1998.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse regering,

Luc VAN DEN BRANDE

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid,

Wivina DEMEESTER-DE MEYER

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

EH

KONINKRIJK BELGIË

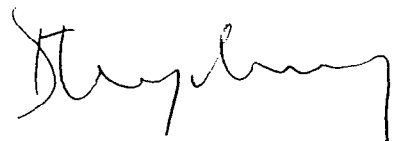
RAAD VAN STATE

Mevrouw de Minister,

DE VOORZITTER
L. 26.801/1/V.

In antwoord op Uw brief (Ref. : fddk), die de Raad van State op 31 juli 1997 heeft ontvangen, heb ik de eer U hierbij een uitgifte en twee afschriften te zenden van het advies van de Raad van State over een voorontwerp van decreet houdende bepalingen inzake kas-, schuld- en waarborgbeheer van de Vlaamse Gemeenschap.

Met bijzondere hoogachting.

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'J.-J. Stryckmans'.

J.-J. STRYCKMANS.

Mevrouw W. DE MEESTER-DE MEYER
Vlaams minister van Financiën,
Begroting en Gezondheidsbeleid
Koolstraat 35
3de en 4de verd.

1000

BRUSSEL

L. 26.801/1/V

KONINKRIJK BELGIE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste vakantiekamer, op 31 juli 1997 door de Vlaamse minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid verzocht haar van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "houdende bepalingen inzake kas-, schuld- en waarborgbeheer van de Vlaamse Gemeenschap", heeft op 28 augustus 1997 het volgende advies gegeven :

L. 26.801/1/V

STREKKING VAN HET ONTWERP

Het voor advies aan de Raad van State voorgelegde ontwerp strekt ertoe de principes te bepalen volgens welke het kas-, schuld- en waarborgbeheer van de Vlaamse Gemeenschap dient te gebeuren. Sommige van die principes zijn gebaseerd op reeds bestaande bepalingen (zie bijvoorbeeld de artikelen 9 en 10 van het ontwerp), andere zijn nieuw.

Het ontwerp omschrijft inzonderheid de (algemene) doelstellingen die de Vlaamse regering in acht moet nemen bij het beheer van de kastoestand en van de (directe en indirecte) schuld (artikel 4 van het ontwerp). Meer concrete "operationele normen" zullen jaarlijks worden vastgelegd in het decreet houdende de algemene uitgavenbegroting (artikel 5). Het ontwerp legt voorts de regels vast voor het verlenen van de waarborg door de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest (artikelen 6 tot 8) en bepaalt de bijdrage die de ontlener verschuldigd is voor het toekennen van de gemeenschaps- of gewestwaarborg (artikel 9). De publiekrechtelijke rechtspersonen die onder de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest ressorteren en een dotatie ontvangen ten laste van de begroting van de Gemeenschap, een begrotingsfonds of een dienst met afzonderlijk beheer, worden verplicht al hun financiële rekeningen en beleggingen onder te brengen bij een door de Vlaamse regering aan te wijzen kredietinstelling die als haar kassier zal optreden (artikel 10). Publiekrechtelijke rechtspersonen die onder de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest ressorteren kunnen daarenboven verplicht worden de Vlaamse Gemeenschap als

L. 26.801/1/V

lasthebber aan te wijzen, voor hun financieringen (artikel 11). Met het ontwerp wordt ook een Vlaams Egalisatie Rente Fonds - een openbare instelling van categorie A met rechtspersoonlijkheid - opgericht dat zal moeten bijdragen in de egalisering van de rentebetalingen (artikel 16). Ten slotte bepaalt het ontwerp dat leningen slechts "geëffectiseerd" kunnen worden met voorafgaande toestemming van de Vlaamse regering (artikel 12), dat enkel de contractuele aansprakelijkheid geldt indien de Vlaamse regering voor haar kas-, schuld- en waarborgbeheer een beroep doet op externe adviseurs (artikel 13), dat de Vlaamse regering de opdracht krijgt een interne audit inzake kas- en schuldbeheer te organiseren en te reglementeren (artikel 14) en dat de Vlaamse minister bevoegd voor financiën jaarlijks een rapport dient op te stellen voor het Vlaams Parlement en de Vlaamse regering over het gevoerde beleid inzake kas- en schuldbeheer (artikel 15).

BEVOEGDHEID

De bevoegdheid om de in het ontwerp opgenomen regeling voor het kas-, schuld- en waarborgbeheer vast te stellen kan in beginsel gebaseerd worden op de financiële en budgettaire autonomie van de gemeenschappen en de gewesten, zoals die o.m. blijkt uit de artikelen 49 (leningen) en 52 (organisatie van de eigen thesaurie) van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten. Zoals het verlenen van subsidies is ook het toekennen van gemeenschaps- of gewestwaarborg een middel om materiële bevoegdheden uit te oefenen

L. 26.801/1/V

en terzake een beleid uit te stippelen. Naast de bepalingen die de gemeenschappen en de gewesten financiële en budgettaire autonomie toekennen, leveren dus ook de bepalingen die materiële bevoegdheden aan de gemeenschappen en de gewesten toewijzen grond voor hun bevoegdheid om zich borg te stellen.

Dit neemt niet weg dat sommige artikelen van het ontwerp specifieke bevoegdheidsproblemen doen rijzen, die bij de artikelsgewijze bespreking zullen worden onderzocht.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 1

Luidens dit artikel regelt het ontworpen decreet tegelijkertijd gemeenschaps- en gewestaangelegenheden.

Hiermee wordt op een oneigenlijke wijze toepassing gemaakt van artikel 19, § 1, tweede lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, luidens welke bepaling de decreten van de Vlaamse Raad moeten vermelden dat ze hetzij een gemeenschapsmaterie, hetzij een gewestmaterie regelen. De ratio legis van dat voorschrift is immers dat, door te vermelden om welke van beide soorten aangelegenheden het gaat, eensdeels, wordt gepreciseerd welk het toepassingsgebied van de ontworpen of voorgestelde regeling is en, anderdeels, wordt aangegeven welke leden van de Vlaamse Raad, overeenkomstig artikel 50, eerste lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, mogen

L. 26.801/1/V

deelnemen aan de stemming over die ontwerpen of voorstellen. Zoals de Raad van State reeds herhaaldelijk heeft doen opmerken - inzonderheid bij voorontwerpen van zogenaamde "programmadecreten" -, is het strijdig met die ratio legis om in eenzelfde decreet bepalingen betreffende beide soorten aangelegenheden op te nemen. De Raad van State erkent evenwel dat in het onderhavige geval - anders dan in programmadecreten - elk van de bepalingen van het ontworpen decreet van toepassing is zowel wat de Vlaamse Gemeenschap als wat het Vlaamse Gewest betreft. De hiervoren vermelde bezwaren gelden dan ook slechts in verminderde mate.

Artikel 2

9°

De definitie van "speculatieve activiteiten" moet worden gelezen in samenhang met het bepaalde in artikel 4, § 1, van het ontwerp. In het eerste lid van die bepaling worden doelstellingen opgelegd die in acht moeten worden genomen, terwijl luidens het tweede lid elke vorm van speculatieve activiteiten verboden is en bij het aangaan van een schuld in vreemde deviezen het wisselkoersrisico moet worden uitgesloten.

Uit de formulering van de doelstellingen ("streven naar een evenwicht tussen minimale rentelasten en minimaal renterisico") blijkt echter dat de Vlaamse regering, anders dan het geval is voor het wisselkoersrisico, enige beoordelingsvrijheid heeft wat het renterisico betreft. Daarom is

L. 26.801/1/V

het tweede deel van de definitie van "speculatieve activiteiten" ongelukkig omdat in dat deel elk risico als speculatie wordt gekwalificeerd. Om dit euvel te verhelpen wordt in overweging gegeven te gewagen van "onverantwoorde risicoposities".

10°

Gelet op de machtiging die in artikel 3 van het ontwerp aan de Vlaamse regering wordt gegeven om af te wijken van de definitie van "kastoestand", vulle men 10° aan met de woorden "onverminderd het bepaalde in artikel 3".

12°

Er wordt in overweging gegeven "effectisering" te definiëren als "de techniek waarbij de houder van de schuldvordering over de mogelijkheid beschikt om deze aan derden al dan niet onder de vorm van effecten over te dragen".

Artikel 3

Deze bepaling geeft een te algemene bevoegdheid aan de Vlaamse regering om hetzij rekeningen die onder de definitie "kastoestand" vallen van de regeling uit te sluiten, hetzij rekeningen die er normaal niet onder vallen toch in aanmerking te nemen. Uit de memorie van toelichting

L. 26.801/1/V

en uit de toelichting verstrekt door de gemachtigde kan worden afgeleid dat het niet de bedoeling is om een quasi onbeperkte bevoegdheid aan het uitvoerend orgaan te geven, maar om de regering toe te laten de zich opdringende correcties aan te brengen teneinde een duidelijk en precies zicht te hebben op de ware kastoestand, namelijk door enerzijds die rekeningen uit te sluiten waarop derden-gelden beheerd worden en anderzijds ook de rekeningen in aanmerking te nemen die weliswaar niet formeel op naam van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap staan maar waarop toch door de administratie beheerde gelden geplaatst zijn. Om de bevoegdheidsverdeling tussen de decreterende en de uitvoerende macht te eerbiedigen, is het daarom wenselijk in het decreet zelf de criteria op te nemen op basis waarvan de Vlaamse regering enerzijds rekeningen mag onttrekken, anderzijds rekeningen in aanmerking mag nemen voor het bepalen van de kastoestand.

Artikel 4

Paragraaf 1

1. In de memorie van toelichting worden de in de regeling opgenomen na te streven doelstellingen en de na te leven principes met concrete voorbeelden geïllustreerd. In zoverre het de bedoeling is terzake bindende regels op te leggen, bijvoorbeeld inzake debudgetteringen, moeten die aanbevelingen als juridische normen worden geformuleerd en in het-decreet zelf worden opgenomen.

L. 26.801/1/V

2. In het tweede lid, tweede gedachtenstreep, schrijf men beter : "bij het aangaan van verplichtingen in vreemde deviezen moeten deze vanaf het aangaan volledig ingedekt zijn".

Paragraaf 2

1. In plaats van "desbetreffende debiteuren" verdient het aanbeveling te schrijven "debiteuren waarvoor de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest waarborg verleent".

2. Het kan verwondering wekken dat de debiteuren waarvoor de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest waarborg verleent, niet verplicht worden ook de doelstelling vermeld onder paragraaf 1, eerste lid, 1°, c), na te leven, namelijk het organiseren van hun financieringsbehoeften op de meest efficiënte wijze.

Artikel 6

Paragraaf 3

1. Door gewag te maken van de "zekerheden bij de gewaarborgde debiteur" wordt de indruk gewekt dat alleen de zakelijke zekerheden beoogd zijn. Indien ook de persoonlijke zekerheden - die niet bij de schuldenaar zijn gesteld - worden bedoeld, moet dit expliciet in de tekst worden vermeld.

L. 26.801/1/V

2. Aangezien contracten niet enkel door opzegging worden beëindigd (maar bijvoorbeeld ook, o.m. in geval van wanprestatie, door ontbinding), vervange men "opzegging van het contract" door "beëindiging van het contract".

3. Gelet op het feit dat de term "kredietopening" in het normale spraakgebruik duidt op een bijzondere kredietvorm, schrijf men beter "kredietverlening".

Paragraaf 4

Het is niet meteen duidelijk wat met "onderliggende financiering" wordt bedoeld. Indien dit in overeenstemming is met het oogmerk van de steller van de tekst, kan men schrijven : "voor zover zij betrekking hebben op een onderliggende verbintenis die hetzij reeds bestaat, hetzij binnen het jaar tot stand zal worden gebracht".

Artikel 7

In de mate dat in het eerste lid van dit artikel wordt bepaald dat de Vlaamse regering de lijst van instellingen vaststelt waarvoor jaarlijks een leningsmachtiging kan worden verleend in het decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap, gaat het om een ongeoorloofde delegatie. Volgens de grondbeginselen van het publiek recht is delegatie van bevoegdheid slechts toegestaan voor zover zij niet slaat op het wezen zelf van

L. 26.801/1/V

die bevoegdheid. In dit geval zou de regeling erop neerkomen dat de Vlaamse Raad afstand doet van zijn bevoegdheid om leningsmachtigingen te verlenen aan instellingen die door de Vlaamse regering niet op de lijst zijn geplaatst.

Artikel 9

In de memorie van toelichting wordt gesteld dat de met dit artikel ingevoerde bijdrageplicht weliswaar algemeen is, maar niet van toepassing is op waarborgen die verleend worden in het kader van een specifieke regeling. De woorden "onverminderd bestaande specifieke decretale, wettelijke of reglementaire bepalingen" in het vierde lid lijken er echter op te wijzen dat deze algemene regeling cumulatief zal gelden met eventueel bestaande specifieke regelingen. Daarom wordt in overweging gegeven deze woorden in het vierde lid te schrappen en een vijfde lid in te voegen dat luidt als volgt :

"Dit artikel geldt niet indien een specifieke regeling bij decreet, bij wet of bij reglementaire bepaling is vastgesteld.".

Artikel 10

Paragraaf 1

1. - Volgens artikel 51, § 1, van het bijzonder decreet van 19 december 1988 betreffende de Autonome Raad voor het

L. 26.801/1/V

Gemeenschapsonderwijs bestaan de financiële middelen van deze onder meer uit de op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap uitgetrokken kredieten alsmede uit de opbrengst van tegoeden en van de belegging van beschikbare gelden bij de openbare kredietinstellingen. Men kan die bepaling lezen als zo innig verbonden met de gerealiseerde overdracht van bevoegdheid van onderwijsinrichtende macht, dat die voorziening de waarborg heeft van de in artikel 24, § 2, van de Grondwet bepaalde tweederde-meerderheid, zodat er met een "gewoon" decreet geen afbreuk aan kan worden gedaan.

2. Wat de aanwijzing van de kredietinstelling betreft, zal men oog hebben zowel voor de Belgische wetgeving inzake de overheidsopdrachten voor werken, leveringen en diensten, als voor de verbintenissen welke voor België voortvloeien uit het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, ondertekend te Rome op 25 maart 1957, onder meer in verband met het tot stand brengen van overheersende marktposities, en uit de richtlijn 92/50/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 18 juni 1992 betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor dienstverlening.

Paragraaf 4

Artikel 10, § 4, voorziet in een afwijking van artikel 34, tweede lid, tweede zin, van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit, naar luid waarvan het

L. 26.801/1/V

gedeelte van de niet-gesplitste kredieten dat niet geordonnanceerd werd op 31 december van het betrokken jaar, wordt geannuleerd. In de huidige stand van de wetgeving verzet artikel 71, § 1, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten zich tegen een dergelijke afwijking.

Het voornoemde artikel 71, § 1, stelt immers wat volgt :

"Tot de inwerkingtreding van de wet bedoeld in artikel 50, § 2, zijn de vigerende bepalingen betreffende de organisatie van de controle van het Rekenhof en de controle op het verlenen en het gebruik van subsidies, evenals de bepalingen inzake de rijkscomptabiliteit, onverminderd hetgeen in § 2 omtrent artikel 32bis van de wet van 28 juni 1963 tot wijziging en aanvulling van de wetten op de rijkscomptabiliteit is gesteld, van overeenkomstige toepassing op de gemeenschappen en de gewesten".

Tot op heden is de in artikel 50, § 2, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 bedoelde wet nog niet vastgesteld.

Artikel 11

Indien elke paragraaf slechts uit één lid bestaat, is de indeling van een artikel in paragrafen overbodig.

L. 26.801/1/V

Artikel 12

Gelet op het kostprijsverlagend effect van de effectiseerbaarheid, kan de vraag gesteld worden of men niet beter uitgaat van de regel dat effectisering toegelaten is, tenzij de Vlaamse regering dit expliciet verbiedt.

Artikel 13

Volgens deze bepaling geldt enkel de contractuele aansprakelijkheid indien de Vlaamse regering voor haar kas-, schuld- en waarborgbeheer een beroep doet op externe adviseurs.

Indien er een contractuele relatie is, dan moeten de regels van de contractuele aansprakelijkheid worden toegepast en kan de buitencontractuele aansprakelijkheid niet worden ingeroepen (Cass., 7 december 1973, Arr. Cass., 1974, 395, Pas., 1974, I, 376). In dat geval kunnen de artikelen 1382 e.v. van het Burgerlijk Wetboek echter wel worden ingeroepen tegenover derden die een fout begaan die vreemd is aan elk contract.

De aansprakelijkheidsregeling behoort tot de residuaire bevoegdheid die vooralsnog aan de federale wetgever toekomt. Toch is het niet uitgesloten dat de decreetgever de aansprakelijkheid regelt op grond van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, namelijk indien zulks "noodzakelijk" is voor de uitoefening van de bevoegdheden van de

L. 26.801/1/V

gemeenschap of het gewest, eensdeels, en indien voldaan is aan de door de rechtspraak van het Arbitragehof gestelde dubbele voorwaarde dat de tot de gereserveerde bevoegdheid van de federale wetgever behorende aangelegenheid zich tot een gedifferentieerde regeling leent en dat de weerslag op de betrokken aangelegenheid slechts marginaal is, anderdeels (1). Uit de memorie van toelichting blijkt echter niet dat deze voorwaarden vervuld zijn.

Enerzijds is het ontworpen artikel 13 dus overbodig, anderzijds lijkt het de bevoegdheid van de federale overheid te schenden.

Artikel 16

Paragraaf 4

Om te vermijden dat het ontwerp in strijd zou komen met de beginselen van specialiteit en annaliteit van de begroting, is de gemachtigde van de regering het ermee eens paragraaf 4, 1°, als volgt te redigeren :

"een dotatie, maximaal gelijk aan het niet opgebruikt saldo van de jaarlijks vastgelegde kredieten tot dekking van de lasten van de directe en indirecte schuld".

---

(1) Zie o.m. de arresten nrs. 32/92 van 23 april 1992, overweging B.3.6 en 4/93 van 21 januari 1993, overweging B.4.b.

L. 26.801/1/V

Artikel 17

1. Artikel 91 van het decreet van 22 december 1993 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994 heeft in het decreet van 30 juni 1993 houdende maatregelen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1993 een artikel 1bis toegevoegd. Door die wijziging heeft de betrokken bepaling haar materiële rechtskracht verloren. Het ongedaan maken van de gevolgen ervan kan derhalve niet gebeuren door die bepaling zelf op te heffen - zoals in het ontworpen artikel 17, 3° wordt gedaan -, maar door de gewijzigde regeling op te heffen. Het verdient derhalve aanbeveling artikel 17 als volgt te redigeren :

"Art. 17. Opgeheven worden :

...

2° de artikelen 1 en 1bis van het decreet van 30 juni 1993 houdende maatregelen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1993;

3° artikel 92 van het decreet van 22 december 1993 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994;

...".

2. De bepaling in 4° dat alle andere wettelijke, decretale of reglementsbeepalingen strijdig met het decreet worden opgeheven, kan vanuit het oogpunt van rechtszekerheid niet worden aanvaard. De op te heffen bepalingen dienen exhaustief te worden opgesomd.

L. 26.801/1/V

De kamer was samengesteld uit

Mevrouw	M.-R. BRACKE,	kamervoorzitter,
De Heren	R. STEVENS, J. BAERT,	staatsraden,
	E. WYMEERSCH, H. COUSY,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	F. LIEVENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door Mevr. R. THIELEMANS, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld door de H. J. THEUNIS, adjunct-referendaris, en toegelicht door de H. J. DRIJKONINGEN, referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

F. LIEVENS

M.-R. BRACKE

Voor uitgifte afgeleverd aan

*de heer, minister van Financiën,
begroting en gezondheidsbeleid*

DE 17 -09- 1997

De Hoofdgriffier van de Raad van State

D. LANGBEE

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid,

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

HOOFDSTUK I

Inleiding en definities

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Artikel 2

In dit decreet wordt verstaan onder :

- 1° Directe schuld : leningen, ofwel aangegaan door de Vlaamse Gemeenschap ter financiering van haar tekorten, ofwel contractueel overgenomen door de Vlaamse Gemeenschap uit de indirecte schuld alsook alle leningen ter herfinanciering van voormelde leningen ;
- 2° Indirecte schuld : leningen aangegaan, ofwel door publiekrechtelijke rechtspersonen opgericht bij of krachtens een wet of decreet en die ressorteren onder de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest, ofwel door lagere overheden, ofwel door de Vlaamse Gemeenschap in het verleden ter financiering van specifieke beleidsprojecten, en waarvan het geheel van de kapitaalsaflossingen en van de rentelasten ten laste komen van de begroting van de Vlaamse

Gemeenschap, alsook het Vlaamse aandeel in de schulden van het Amortisatiefonds voor de leningen der sociale huisvesting ;

- 3° Gewaarborgde schuld : het geheel van schulden van publiekrechtelijke rechtspersonen, opgericht bij of krachtens een wet of decreet en die ressorteren onder de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest, en van lagere overheden waarvan een gedeelte of het geheel van het uitstaande kapitaal gewaarborgd wordt door de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest, hetzij door middel van een waarborgverklaring, hetzij door middel van een contractuele verbintenis, met uitzondering van de indirecte schuld ;
- 4° Schuld in vreemde deviezen : schuld uitgegeven in een andere munt dan de eenheidsmunt die van toepassing is in België ;
- 5° Renterisico : de onzekerheid betreffende de toekomstige kostprijs van een schuld, die zelf afhankelijk is van de fluctuaties die kunnen optreden in de rentevoeten die van toepassing zullen zijn op bestaande en toekomstige financieringen ;
- 6° Wisselkoersrisico : de onzekerheid betreffende de waarde-evolutie, uitgedrukt in de eenheidsmunt die van toepassing is in België, van een schuld in vreemde deviezen, die zelf afhankelijk is van de fluctuaties die kunnen optreden in de wisselkoersen ;
- 7° Indekkingsproducten : financiële producten of contracten die, conform de doelstellingen van het in dit decreet beschreven beheer, erop gericht zijn zich in te dekken tegen rente- en/of wisselkoersrisico's ;
- 8° Optionele constructies : indekkingsverrichtingen waarbij de verkoper aan de koper het recht geeft om een overeengekomen kwantiteit van een financieel product of contract te kopen of te verkopen tegen een overeengekomen uitoefenprijs tot op of op een overeengekomen datum in de toekomst ;
- 9° Speculatieve activiteiten : activiteiten, die niet in overeenstemming zijn met de doelstellingen van dit decreet, alsook activiteiten waarbij financiële producten en/of contracten worden verhandeld en waarbij onverantwoorde risicoposities worden ingenomen in de hoop winst of meerwaarde te boeken ;

10° Kastoestand : som van de saldi van alle zichtrekeningen op naam van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, onverminderd het bepaalde in artikel 3 ;

11° Rentelasten : netto financiële lasten met inbegrip van de kosten en baten met betrekking tot de kastoestand en met betrekking tot indekingsproducten ;

12° Effectisering : de techniek waarbij de houder van de schuldvordering over de mogelijkheid beschikt om deze aan derden al dan niet onder de vorm van effecten over te dragen.

Artikel 3

De Vlaamse regering wordt ertoe gemachtigd, voor de bepaling van het begrip kastoestand zoals beschreven onder artikel 2, 10°, rekeningen aan te duiden die aan de aldaar bedoelde som onttrokken worden. Hierbij geldt als criterium dat de rekeningen waarop uitsluitend derden-gelden worden beheerd, dienen onttrokken te worden.

HOOFDSTUK II

Doelstellingen en beperkingen

Artikel 4

§ 1. De Vlaamse regering dient voor wat betreft het beheer van haar kastoestand en het beheer van de directe en indirecte schuld de twee volgende doelstellingen in acht te nemen :

1° het streven naar een evenwicht tussen minimale rentelasten en minimaal renterisico, waarbij zij de volgende principes dient na te leven :

- a) een intertemporele spreiding van de rentelasten via een adequate risicospreiding ;
- b) het laten spelen van de concurrentie en het streven naar optimale financiële voorwaarden ;
- c) de organisatie van haar financieringsbehoeften op de meest efficiënte wijze ;

d) het zuinig omgaan met het verlenen van waarborgen om haar verplichtingen beheersbaar te houden.

2° het streven naar een optimale transparantie en controleerbaarheid.

Voor de naleving van de bepalingen van het eerste lid, 1° gelden de volgende beperkingen :

- elke vorm van speculatieve activiteiten is verboden ;
- bij het aangaan van schuld in vreemde deviezen moet deze vanaf de opname volledig ingedeekt worden tegen het wisselkoersrisico ;

§ 2. Voor wat betreft het beheer van de gewaarborgde schuld dienen de doelstellingen en beperkingen vermeld onder § 1, eerste lid, 1°, a), b) en c) en § 1, tweede lid te worden nageleefd door de debiteuren waarvoor de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest waarborg verleent.

HOOFDSTUK III

Jaarlijks vast te stellen operationele normen inzake kas- en schuldbeheer

Artikel 5

De Vlaamse regering wordt ertoe gemachtigd het kas- en schuldbeheer van de Vlaamse Gemeenschap en van het Vlaamse Gewest te voeren binnen operationele normen die jaarlijks, conform de doelstellingen van artikel 4, § 1, worden vastgelegd in het decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap.

HOOFDSTUK IV

Waarborgverlening

Artikel 6

§ 1. De Vlaamse regering dient voor wat betreft de waarborgverlening door de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest de bepalingen van de §§ 2 tot en met 5 na te leven.

§ 2. De looptijd van een waarborg mag nooit de economische levensduur van het onderliggend actief of project overschrijden. Voor wat betreft de publiekrechtelijke rechtspersonen, opgericht bij of krachtens een wet of decreet en die onder de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest ressorteren, of de lagere overheden dienen de karakteristieken van elke te waarborgen lening daarenboven afhankelijk te zijn van het doel van de financiering.

§ 3. Als een waarborg wordt verleend dient expliciet een maximumwaarborgbedrag of een maximumwaarborgpercentage bepaald te worden. Tevens dient contractueel bepaald te worden dat, bij uitwinning, deze waarborg enkel het uitstaande verlies betreft nadat alle zakelijke en persoonlijke zekerheden bij de gewaarborgde debiteur zijn uitgewonnen. De waarborg dekt enkel de hoofdsom en de contractuele intresten van toepassing, vóór beëindiging van het contract. Onverminderd andere wettelijke, reglementaire en contractuele bepalingen wordt het niveau van de gewaarborgde intresten beperkt tot de intresten, berekend op basis van de koers van de lineaire obligaties, uitgegeven door de Belgische Staat met een duurtijd gelijk aan de looptijd van het krediet en vastgesteld op de dag van de kredietverlening.

§ 4. Binnen de machtiging verleend in het decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap, is het verlenen van een waarborg aan financieringsverrichtingen en indekingsproducten, uitgevoerd of gekocht door de publiekrechtelijke rechtspersonen, opgericht bij of krachtens een wet of decreet en die onder de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest ressorteren, of door de lagere overheden alsook door de vennootschappen waarvan de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest 100 % direct en/of indirect aandeelhouder is, alleen mogelijk indien aangetoond kan worden dat hierdoor betere contractuele voorwaarden verkregen kunnen worden. Bovendien kunnen deze indekingsproducten slechts gewaarborgd worden voor zover zij een onderliggende financiering hebben of als aangetoond kan worden dat zij dadelijk gekoppeld worden aan een onderliggende financiering die binnen het jaar wordt opgenomen. Optionele constructies ter indekking van het renterisico kunnen slechts gewaarborgd worden voor zover zij opgezet worden met het oog op een risicoverlagend effect. Financieringen in vreemde deviezen kunnen enkel gewaarborgd worden als deze vanaf de opname volledig ingedekt zijn, en in relatieve termen goedkoper uitkomen dan financieringen in de eenheidsmunt van toepassing in België.

De waarborgverkrijging is hierbij steeds afhankelijk van een voorafgaande goedkeuring door de Vlaamse regering. De Vlaamse regering stelt de regels vast volgens dewelke de waarborg wordt verleend.

§ 5. Speculatieve activiteiten kunnen niet gewaarborgd worden.

Artikel 7

Indien leningen met waarborg van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest vervroegd terugbetaald worden en geherfinancierd worden, kan de Vlaamse regering eventueel een nieuwe waarborg hechten aan de herfinancieringslening.

Indien over leningen met waarborg van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest onderhandeld wordt met betere financiële voorwaarden tot gevolg, blijft de bestaande waarborg behouden.

In geen van beide gevallen mag de initiële looptijd van de gewaarborgde lening en het uitstaande gewaarborgde bedrag overschreden worden. Bovendien mag geen afbreuk gedaan worden aan de bepalingen van artikel 6.

Artikel 8

De toekenning van de waarborg van de Vlaamse Gemeenschap, van het Vlaamse Gewest of van een door de Vlaamse regering aangewezen publiekrechtelijke rechtspersoon aan een rechtspersoon of een natuurlijk persoon voor door hen aangegane financieringen, is afhankelijk van het betalen van een bijdrage.

Deze bijdrage is verschuldigd door de ontleners binnen twintig dagen na opname van de eerste schijf van het krediet, en is in geen geval terugbetaalbaar.

Bij een herfinanciering zoals bedoeld in artikel 7 is geen additionele bijdrage verschuldigd.

Deze bijdrage bedraagt 0,25 % op het bedrag van het gewaarborgd krediet, te verhogen met 0,025 % per jaar duurtijd per lening. Dit artikel geldt niet indien een specifieke regeling bij decreet, bij wet of bij reglementaire bepaling is vastgesteld.

HOOFDSTUK V

Gecentraliseerd beheer

Artikel 9

§ 1. De publiekrechtelijke rechtspersonen, opgericht bij of krachtens een wet of een decreet en die ressorteren onder het Vlaamse Gewest of de Vlaamse Gemeenschap, die een dotatie ontvangen ten laste van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap, een begrotingsfonds of een dienst met afzonderlijk beheer, zijn verplicht al hun financiële rekeningen te hebben en al hun beleggingen onder te brengen bij een door de Vlaamse regering aan te wijzen kredietinstelling.

§ 2. De Vlaamse regering wordt ertoe gemachtigd de modaliteiten van § 1 te bepalen.

§ 3. De dotatie aan de publiekrechtelijke personen bedoeld in § 1 mag via wachtrekeningen, geopend op naam van de Vlaamse Gemeenschap bij haar kassier, gestort worden.

§ 4. In afwijking van artikel 34, tweede lid, in fine van de gecoördineerde wetten op de Rijkscomptabiliteit mag het saldo van de dotaties bestemd voor de instellingen van openbaar nut, vallende onder toepassing van § 1, dat nog niet geordonnanceerd werd, overgedragen worden naar het daaropvolgende jaar.

De Vlaamse regering licht het Vlaams Parlement elk jaar bij de aanpassing van de begroting in over de toestand van deze saldi.

§ 5. Dit artikel doet geen afbreuk aan artikel 51, § 1, van het bijzonder decreet van 19 december 1988 betreffende de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs.

Artikel 10

Publiekrechtelijke rechtspersonen, opgericht bij of krachtens een wet of decreet en die ressorteren onder de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest, kunnen verplicht worden de Vlaamse Gemeenschap als lasthebber aan te duiden voor hun financieringen.

De Vlaamse regering stelt de lijst vast van de instellingen, bedoeld in lid 1, waarvoor de Vlaamse

Gemeenschap kan optreden als lasthebber bij het aangaan van leningen.

HOOFDSTUK VI

Effectisering

Artikel 11

Leningen van de directe, indirecte en/of gewaarborgde schuld kunnen slechts geëffectiseerd worden mits de voorafgaande toestemming verkregen werd van de Vlaamse regering.

De inhoud van deze bepaling dient expliciet opgenomen te worden in elke leningsovereenkomst.

HOOFDSTUK VII

Interne audit

Artikel 12

§ 1. De Vlaamse regering zal een interne audit inzake kas- en schuldbeheer van de Vlaamse Gemeenschap organiseren en reglementeren.

Hierbij gelden de volgende normen :

- 1° De audit dient de naleving van de in Hoofdstuk II vermelde doelstellingen en beperkingen en de overeenkomstig Hoofdstuk III jaarlijks vastgelegde operationele normen te toetsen ;
- 2° De audit dient de legitimiteit en correctheid van de uitgaande kasstromen en de volledigheid en correctheid van de inkomende kasstromen na te gaan ;
- 3° De audit ziet toe op de naleving bij het kas- en schuldbeheer van de reglementering inzake overheidsboekhouding van toepassing op het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap ;
- 4° De audit dient regelmatig de correctheid van de uitstaande vorderingen van de diverse financiële instellingen na te gaan ;

- § 2. De audit, zoals vermeld onder § 1, vindt eveneens plaats bij het fonds, opgericht krachtens artikel 14.
- § 3. Binnen 3 maanden na het einde van ieder boekjaar wordt een verslag aangaande de in §1° en §2 vermelde controletaken overgemaakt aan de Vlaamse minister, bevoegd voor financiën.
- § 4. De Vlaamse regering wordt ertoe gemachtigd de audit uit te breiden met andere controletaken dan die vermeld in § 1. In voorkomend geval zijn dezelfde controletaken eveneens van toepassing op het fonds, opgericht krachtens artikel 14.

HOOFDSTUK VIII

Rapportering

Artikel 13

De Vlaamse minister, bevoegd voor financiën, stelt jaarlijks een rapport op voor het Vlaams Parlement en de Vlaamse regering over het gevoerde beleid inzake kas- en schuldbeheer van de Vlaamse Gemeenschap. Dit rapport wordt overgemaakt aan het Vlaams Parlement, ten laatste op 30 april van elk jaar.

HOOFDSTUK IX

Fonds

Artikel 14

- § 1. Er wordt een fonds "Vlaams Egalisatie Rente Fonds" opgericht, hierna te noemen het fonds. Het fonds heeft rechtspersoonlijkheid. De bepalingen van de wet van 16 maart 1954 in verband met de begroting, de rekeningen, het comptabiliteitsstelsel, het gezag en de controle op de instellingen van categorie A zijn van toepassing, voor zover er in dit decreet niet wordt vanaf geweken.
- § 2. Het fonds heeft als doelstelling bij te dragen in de egalisering van de rentebetalingen, die door de Vlaamse Gemeenschap jaarlijks geschieden op haar directe en indirecte schuld. Daartoe sluit het fonds een overeenkomst af met de

Vlaamse Gemeenschap, waarbij het, met aanwending tot het maximum van zijn beschikbare middelen, bijdraagt in de rentebetalingen van de Vlaamse Gemeenschap, vanaf het ogenblik dat deze betalingen de op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap hiervoor beschikbare kredieten overschrijden.

- § 3. Het fonds is niet onderworpen aan de bepalingen van artikel 9. De Vlaamse Gemeenschap neemt op verzoek van het Fonds diens beschikbare middelen op in de kastoestand, zoals gedefinieerd in artikel 2, 10°.

- § 4. De middelen van het fonds zijn :

1° een dotatie, maximaal gelijk aan het niet opgebruikte saldo van de jaarlijks vastgestelde kredieten tot dekking van de lasten van de directe en indirecte schuld ;

2° het saldo van het fonds op het einde van het voorgaande begrotingsjaar.

3° alle interesten en opbrengsten, voortkomende uit de realisatie van meerwaarden.

- § 5. De lasten van het fonds zijn de rentebetalingen bedoeld in § 2 en de eventuele realisatie van minwaarden.

- § 6. De Vlaamse regering stelt jaarlijks een verslag op over de werking en het beheer van het fonds. Het verslag wordt aan het Vlaams Parlement meegedeeld voor 30 april van het daaropvolgende jaar.

- § 7. De Vlaamse regering regelt de werking en het beheer van het fonds. Zij stelt de nodige diensten, uitrusting, installatie en personeelsleden van haar diensten ter beschikking van het fonds en kan, overeenkomstig de terzake geldende algemene beginselen, sommige van haar bevoegdheden delegeren aan de leidende ambtenaren, die zij daartoe aanwijst.

HOOFDSTUK X

Slotbepalingen

Artikel 15

De volgende regelingen worden opgeheven :

- 1° artikel 77 van het decreet van 18 december 1992 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1993 ;
- 2° de artikelen 1 en 1 bis van het decreet van 30 juni 1993 houdende maatregelen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1993 ;
- 3° artikel 92 van het decreet van 22 december 1993 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994 ;
- 4° alle andere wettelijke, decretale of reglements-bepalingen strijdig met dit decreet.

Artikel 16

Dit decreet treedt in werking op 1 januari 1998, met uitzondering van artikel 14 dat in werking treedt op 31 december 1997.

Brussel, 7 oktober 1997.

De minister-president van de Vlaamse regering,

LUC VAN DEN BRANDE

*De Vlaamse minister van Financiën, Begroting
en Gezondheidsbeleid,*

Wivina DEMEESTER-DE MEYER
